

مولع و هیپ مولع :مود لصف یناسنا

ی‌ناس‌نا مولع نی‌ودت أدبم؛‌ه‌ی‌ا‌پ مولع

هياپ مولع رب ،بوخ عالطاً قىرط زا ار یناسنا مولع ام رگا یگب لط یاضف رد هک میوگی م ررکم نم هک دشاب تحار ام لایخ .مینکب میناوتیمن یراک چیه مه یناسنا مولع یاضف رد ،میورن ولج دناوتیمن ،یناسنا مولع تخیر اب ،دوریم یناسنا مولع غارس هب هک یسک ینعی .تسا هنوگنیا رد هک یسک اُم ،منکیم ضرع امش تمدخ مراد ممهفیم نم هک یاهزادنا هب هتبالا .دورب شپ دایز کی ،دوشیم یناسنا مولع دراو هک یتقو ،دنادب بوخ و دناوخب بوخ ،دنکب تفرشیپ هیاپ مولع رس کی ،دناهدش دراو یناسنا مولع رد ،هیاپ مولع رد تَوَق و عالطاً نودب هک یناسک زا و دراد یُرپ تسد [1].تسا رتالاب ندرگ و

رد شدوخ سک ره ما هدمهف نم هک یا هزادنا ات هک تسا رادروخرب یصاخ تیمها کی زا یضایر شح ابم [یا هتشر ره، تسولج دوش دراو یا هتشر ره رد هک دمهف یم، دنکب راک رتشیب هچ ره لئاسم نیا نیا اما درادن تایضایر هب یطبر دیایب رطن هب ادتبا رد دیاش یناسنا مولع . یناسنا مولع یحت [2]. تسا هتشاد الاح ات تایضایر هک ییاه تفرشیپ زا دعب صوصخ هب؛ تسین روط

ہی اپ مولع زا عورش^۳ رس

-

تسا زاین هیاپ مولع، ضومغ نیاریز رد. تسا ضماغ ییانبور مولع، یناسنا مولع

یش زراود قطنم و یزاف قطنم : هی بشت

دوپ و رات ۳ام، تسای زاف قطنم، رشب رکف یه دولاش، ما هدرک ضرع امش تم دخ هب اهراب نم هک یزیچ [4]. دوپ [3] یشرزا ود قطنم ؟دوپ هچ دولاش نیا

دل ب یبوخه ب ار نآ دیاب ام .میراذگب رانک میناوتیمن رگید ار یشزرا ود قطنم ینعی ؟چه ینعی
یکیکشت قطنم قبط رب ار شا هدنب و رشب نهذ راتخاس تخیر نآ ،لاعتم یادخ یلو میشاب
دندتسه مه لکم یلو .یشزرا ود قطنم هن ،تسرا هدیرفآ

نآ یور رب یشزراود قطنم و تسا هیآپ، یزاف قطنم. تسا انبری ز نوچ، دشاب دیآب یزاف قطنم رگم، می رادن ار یایناسنا ملع چه، ام ینعی. مدرک ضرع رطاخ نیآب ار بلطم نیآم. دوشیم راوس ملع. دراد تلآخد نآ رد انبری ز ناونعوب هیآپ مولع مهم ینا بم، دم هفیم مه رشب دوخ آدعب هک نیآ یور رب هک رگید مولع رد! بجع هک دنم هفیم بترم آدعب ینعی. نی مه ینعی مه [5] یاه تشر نیآ اه نآ زا می ناوتیم ام. دَروخ یم ام درد هب اج نیآ رد، دناهد رگ راک نآ یور رب و تسرا هدش رکف ثحابم نیآ

مېنکب هدف تساجنیا یارب.

مولع لابلند لوا، ییاسانش رد ینعی؛ مینک ی دنبه در هک تساجنیا مراد هشیمه نم هک یدی کأت [ییاهزیچ، هتشدگ شایناوچ هک دورب هیاپ مولع لابلند ی تقو رگا اما. ییانبور مولع ات دشاب هیاپ اما. دنک هنیهب هدف تساجنیا آ زا شیاچرس دناوتیمن دراد زاین اهنآ هب ی تقو هک دیآیم وا تسد هب رد نوچ. تساجنیا تحار دریگب ارف ادعب ار ییانبور مولع و دنکب راک ار هیاپ مولع نیانواچ مایا رد رگا راک ار مولع آ ی تقو، دنک ادیپ زاین مولع آ هب و دوش هدی شک شلاچ هب، ثحب اچک ره فلتخم مولع. تساجنیا تسد هیاپ مولع نوچ؟ اچ. دراد نتفگ یارب یفرح اضف آ رد. دروآیمن مک دشاب هدرک اذل. ماهدرک ضرع ررکم ار اهنیا نم. دورب نارگی د غارس و درادرب ار دوخ ییادگ هساک مادم دیابن [7] [6]. تساجنیا هتشد ی دنبه در مولع نتسناد و ی مومع تامولعم

نآ ریس و یسانشناور: لاثم کی

۱. ضحم یناسنا ملع

تساجناس هاجنپ و دص ای دص دودح رد نآلا هک تساجناس نامز رد یسانشناور، نآ نشور لاثم کی لاثم یاه یگدن فاب و ضحم یناسنا ملع کی ناو نعهب دندوب یسانشناور هب لوغشم هک ی تقو ات. [8] مراد نم هتبللا. [10] بیبرغ و بیجع؛ دوب یلذتبم حضرت فم ملع کی، [9] دیورف لاثما هسانشناور. تساجناس نم صقن زا بْخ هک، تساجناس هابتشا دنیوگب مه رگا. میوگیم ار مدوخ تّی نه د

۲. یاهتشر نیام ملع

ناور ناو نعهب و میفابب و مینیشنب روطنیمه هک تساجناس ی راک هچ نیاهک دندیمهف هسانشناور، نیب مولع نیرتمهم زایکی یسانشناور نآلا الاح. تسین تسرد راک نیاه، میهدب مدرم دروخ هب اهنآ هب، دندنکیم تروشم نم اب و دنیآیم هک یناسک. [11] تساجناس بوخ نآلا و تساجناس هتشد یاهتشر ملع کی هب لیذبت نوچ؟ اچ. تساجناس بوخ یسانشناور هتشر رد لیصحت هک تساجناس ی نامز نآلا میوگیم نوناق کی زایتح، سانشناور نآلا ینعی؟ هچ ینعی یاهتشر نیب. تساجناس هتشد یاهتشر نیب دیآیم وا. درذگ یمن مه فیطل و قیق د یلیخ یّبط یبرجت ثحب کی زا. درذگ یمن مه هداس یکیزی هیاپ مولع هک دندیمهف ینعی؟ هچ ینعی نیاه. دنکیم هدف تساجناس یسانشناور ملع یارب دراوم نیاه و هب راک هچ نم دیوگب و دینکب ثحب ار یسانشناور دینیشنب و دیورب هک تسین هنوگنیاه هک تساجناس هدیمهف وا. منکیم ثحب ار یسانشناور طقف نم؟ مراد کییزی هب راک هچ؟ مراد تّایضایر [12] تسین هنوگنیاه.

دندرادیهاگدید نینچ زین یرفعج همالع [1]

تاریثأت فلتخم یمی هافم و تافیرعت اب، تفرعم و ملع یاهنارود نیرتیمی دق زایکییزی ملع تساجناس... هتشد اهنیبنناهج و مولع رد ی مهم رایسب

ورم لق رد یناوارف لئاسم، ضحم یملع هاگید زایکییزی تفرشیپ اب نامز مه هک تساجناس یهیدب... تساجناس تافای هعسوت زین دندراد تّیمها لامک هک یرطن کییزی

هک تساجناس کییزی ورم لق رد رتلماک و رتدیج فراعم زور ره یارب یرورض ی تامدقم دندام لئاسم نیاه نآ زایتشارب زوط و یناسنا مولع ی نابم رد یتح و یسانشنناهج تارکفت زوط رد

یفسلف یاهه‌اگ‌دیدی زایلی‌لحت باتک رب ناشیا هم‌دم). دینیم داجیا ار یتیم‌ها اب تاری‌ثأت (رصاعم نانادکی‌زیفی

لئاسم و اه‌ناحب؛ ایضای‌خیرات لوا هسلج [2]

یشزرا ود قطنم [3]

یم ربعت یی‌وطس‌را قطنم ای کی‌سالک قطنم هب نآ زا هک قطنم نیا رد: یشزرا ود قطنم درادن دوجو یموس تلح و غورد ای تسار ای هراومه اه هرازگ شزرا، دوش

ندوب (لاحم لصا). دشاب تسردان مه و تسرد مه نامز کی رد دناوت یم نیا هرازگ چه ساسا نیا رب هن و دشاب تسرد هن دجاو نآ رد دناوت یم مه نیا هرازگ چه هوالع هب و (نیضیقن عافترا (ریونت تیاس). (نیضیقن عافترا ندوب لاحم لصا) تسردان

ه‌علاطم دروم رگید عاونا مه را شیب هک دراد **یروص قطنم** زا یی‌اهه‌نوگ هب هراشا کی‌سالک قطنم کارت‌شا رگی‌دکی اب اه‌ی‌گژی و زا یاه‌ومجم رد قطنم یاهه‌نوگ نیا. دنوریم راکه‌ب و دناه‌ت‌فرگ رارق هلمج زا، دنراد:

در مه دوش تاب‌ثا مه دناوت‌یم **هرازگ** کی: نیضیقن عام‌تجا ه‌لاح‌ت‌سأ ه‌دعاق

در مه و دوشن تاب‌ثا مه دناوت‌یم هرازگ کی هک تسنیا رب ی‌عدم: نیضیقن عافترا ه‌لاح‌ت‌سأ ه‌دعاق دوشن.

هک) درادن یموس تلح، در ای دوشیم تاب‌ثا ای هرازگ کی: ثلاث قش درط ای طسو قش درط لصا ه‌دعاق تیاس). (دناه‌ت‌شاد یی‌اه‌ت‌فرشی‌پ و اه‌یقی‌قحت یشزرا ود یاه‌هرازگ یور رب نادن‌م‌شن‌اد‌اری‌خا ه‌ت‌ب‌لا (ای‌دپ ی‌کی‌و

ه‌دوب هارمه ه‌دی‌قع نیا اب یفسلف هاگن زا هچ و یضای‌ریدی زا هچ، متسب نرق ات قطنم ه‌ع‌س‌وت ود» لصا هب قطنم رد ار عوضوم نیا. ود ره هن و تسار غورد ای و تسار تسار ای هرازگ ره شزرا هک تسار لصا. دراد قرف ثلاث قش درط لصا اب ه‌ت‌ب‌لا و دنسان‌شیم (principle of bivalence) «ندوب یشزرا ار اه‌نآ و طس‌را شد‌رگ‌اش و نوطال‌فا هک تسار رکفت ه‌ناگ هس لوصا زا لصا نی‌موس ثلاث قش درط و رکفت شور ه‌دنه‌د ناشن ی‌دودح ات هک لوصا نیا ی‌قطنم ی‌دن‌ب‌ت‌روص. دشابیم، دناهد‌رک نایب: تسار لکش نیا هب، تساه ناسنا تیرثکا ناسکی جات‌ن‌ت‌سار

تسار شدوخ ربارب ی‌زی‌چ ره: ینامه نیا لصا. ۱.

دنرادن تسار شزرا رگی‌دمه اب دجاو نآ رد ض‌قان‌تم یاه‌هرازگ: ض‌قان‌ت‌ع‌ان‌تم‌ا لصا. ۲.

روص‌تم ی‌ثلاث قش و تسار غورد ی‌کی و تسار ی‌کی، ض‌قان‌تم هرازگ ود ره زا: ثلاث قش درط لصا. ۳.
(۶۲ ص، **یا هرازگ یشزرا‌دنچ یاه‌قطنم رب یلم‌أت** ه‌لاقم، ی‌هوژپ قطنم ه‌ل‌جم). تسین

یشزرا‌دنچ قطنم

ه‌ت‌فری‌دپ یاه شزرا رب هوالع نآرد هک تسار یضای‌ر قطنم زا یا ه‌زوج، یشزرا‌دنچ قطنم ی‌لک روط هب هب، دوشیم ه‌ت‌فری‌دپ زین قدص زا یرگی‌دیناعم، «ب‌ذک» و «قدص» ینعی یشزرا ود قطنم رد ه‌دش

یه‌اگ اما .دن‌آیم باسح هب اه شزرا نی‌ا زا یصاخ دراوم اهنت ،یتنس «بذک» و «قدص» هک یا ه‌نوگ یاراداً‌ای‌ناث و دوش یم‌ن ثلاث قش درط لصا لم‌اش‌الوا هک تس‌ا یقطنم ،یشزرا‌دنچ قطنم زا روطنم .تس‌ین مه ه‌جوم ی‌اهد‌رک‌لم‌ع

یحارط چیو هی‌سا‌کول طس‌وت ۱۹۲۰ لاس رد هک دوب یشزرا هس قطنم ،یشزرا دنچ قطنم نی‌تسخن ۱۹۵۶ رب‌ماون ۱۳ رد و دم‌آ‌ای‌ند هب ناتسهل «فوول» رهش رد ۱۸۷۸ رب‌ماسد ۲۱ رد چیو هی‌سا‌کول نای .دش نام‌اگشی‌پ زا یکی و ناتسهل رد قطنم و یضای‌ر تاقی‌قحت رازگ هی‌اپ یو .تفای‌تافو نی‌لبود رد .تسا وشر و -فوول ب‌تکم

ناکم‌ا» لی‌بق زا ی‌اه هژاو اب هک تفرگ راک هب ار یشزرا ،ه‌رازگ قدص موس شزرا ناو‌نع هب وا ه‌رازگ نی‌ا» :تفگ ناوت‌ب یا ه‌رازگ ره ه‌راب‌رد هک نا‌نچ،دش یم ه‌داد نا‌شن ،«تسا ی‌ثن‌خ» و «تسا‌ری‌ذپ قطنم زا یم‌اطن ،یشزرا هس قطنم ی‌ان‌بم رب چیو هی‌سا‌کول.»«ی‌ثن‌خ ای و بذاک ای ، تسا قداص ای ی‌اه شزرا ی‌اراد هک دریگ یم تروص ی‌ی اه ه‌رازگ یور ی‌قطنم تا‌ی‌لم‌ع ن‌آ رد هک تخاس ار تا‌ه‌جوم ش‌خ‌ب ود ی‌اراد زین یشزرا هس قطنم،یشزرا ود قطنم دن‌نامه .دن‌تسه ه‌ری‌غ و «ن‌کم‌م ری‌غ» ، «ن‌کم‌م» تخاس ار یشزرا ۴ قطنم مت‌سی‌س چیو هی‌سا‌کول ، ۱۹۵۴ لاس‌رد .تسا اه‌لوم‌حم قطنم و اه ه‌رازگ قطنم یشزرا دنچ ی‌اه قطنم رضاح لاح رد .درک ی‌حارط ار شزرا تا‌یه‌ن ی‌ب ی‌اراد قطنم تا‌یه‌ن رد ه‌رخ‌الاب و اه ه‌رازگ هب قدص ی‌اه شزرا زا ی‌هان‌تم ان ای ی‌هان‌تم ه‌عوم‌جم ه‌نوگ ره اه‌ن‌آ رد هک دنا هدش ی‌حارط ه‌یرشن ،ناتسهل ی‌قطنم ب‌تکم لوصا رب ی‌لم‌ات ،یشزرا‌دنچ قطنم ه‌لاقم).دوش یم ه‌داد تب‌سن .تسا دوجوم **ت‌ی‌اس** نی‌ا رد ه‌لاقم دول‌ناد نا‌کم‌ا (۱۳۸۹ دادرم ۲۰ خ‌ی‌رات ،ی‌گ‌نه‌رف نا‌ری‌ا

یشزرا‌دنچ ی‌اه‌قطنم رب ی‌لم‌أت ه‌لاقم رد ناوت یم ار یشزرا دنچ ی‌اه قطنم عاونا و ی‌لی‌صفت خ‌ی‌رات .درک ه‌دهاشم،**یا ه‌رازگ**

ی‌زاف قطنم

یقطنم شزرا ن‌آ رد هک ه‌دوب یشزرا‌دنچ ی‌اه‌قطنم زا ی‌ل‌کش (fuzzy logic: ی‌سی‌ل‌گ‌نا هب) ی‌زاف قطنم یری‌گ‌را‌که‌ب روطنم هب قطنم نی‌ا .دشاب اه‌ن‌آ دوخ و ۱ و ۰ نی‌ب ی‌قی‌قح د‌دع ره دن‌اوت‌یم اه‌ری‌غ‌تم نی‌ب ی‌راد‌قم ره دن‌اوت‌یم ی‌تس‌رد نازیم هک ی‌روط هب ،دوش یم یری‌گ‌را‌که‌ب ی‌ئ‌ج ی‌تس‌رد موه‌فم ی‌اه‌ه‌عوم‌جم ه‌ی‌رطن می‌ظنت ی‌پ رد راب نی‌لوا ی‌زاف قطنم ح‌ال‌ط‌صا .دشاب ط‌ل‌غ‌ال‌ما‌ک و ت‌س‌ر‌د‌ال‌ما‌ک ،قی‌ق‌دری‌غ ی‌ان‌عم هب ی‌زاف هژاو.دش ره‌اظ ون تاب‌س‌اح‌م ه‌ن‌ح‌ص رد (م ۱۹۶۵) ه‌داز ی‌ف‌ط‌ل‌ه‌لی‌سو هب ی‌زاف .تسا (روانش) مه‌بم و ح‌ض‌اوان

زا ی‌زاف قطنم :درک ف‌ی‌ر‌عت ه‌نوگ‌نی‌ا ه‌داس روطه‌ب ناوت‌یم ار ی‌راز‌ف‌ام‌رن مول‌ع رد قطنم نی‌ا در‌ب‌را‌ک مول‌ع ی‌ای‌ند ی‌ارب دی‌ج ی‌ه‌اگ‌رد و ه‌ت‌فر ر‌ت‌ارف کی‌س‌ال‌ک ی‌اه‌راز‌ف‌ام‌رن «کی و رف‌ص» ی‌اه‌شزرا قطنم و قطنم رد زین ار کی و رف‌ص داد‌عا نی‌ب دود‌ح‌مان و روانش ی‌اض‌ف اری‌ز ،دی‌اش‌گی‌م اه‌ه‌ن‌ای‌ار و ی‌راز‌ف‌ام‌رن ای «می‌ورب» شزرا ود نی‌ب ی‌اض‌ف زا ی‌زاف قطنم .دش‌کی‌م ش‌لا‌چ هب و ه‌در‌ب راک هب دوخ ی‌اه‌ل‌ال‌د‌ت‌سا ج‌ا‌خ‌ت‌سا ار «می‌ورب دراد لام‌ت‌ح‌ا» ی‌ت‌ح ای «ر‌گا می‌وری‌م» ای «می‌ورب دی‌اش» دی‌ج ی‌اه‌شزرا ،«می‌ورن» نا‌لی‌ب ی‌اه‌ن‌ای‌ار ی‌سر‌رب زا س‌پ ک‌ن‌اب ری‌دم لا‌ثم ناو‌نع هب بی‌ت‌رت نی‌د‌ب .دری‌گی‌م راک هب و ه‌در‌ک دی‌وگ‌ب و ه‌ت‌فر «می‌ه‌دی‌من ماو» ای «می‌ه‌دی‌م ماو» قطنم زا ر‌ت‌ارف دن‌اوت‌یم ناگ‌رزاب کی ی‌دا‌ص‌ت‌قا :«...ی‌لو می‌ه‌دی‌من ماو» ای «...ر‌گا می‌ه‌دی‌م ماو».

ه‌چ‌خ‌ی‌رات

رت‌م‌ک اری‌ز تف‌ای‌ن هار نور‌ی‌ب هب اه‌ه‌اگ‌ش‌ن‌اد ه‌اگ‌رد زا ۱۹۶۵ زا س‌پ لاس تس‌ی‌ب زا شی‌ب ی‌زاف قطنم و ان‌عم ی‌ن‌پ‌اژ نار‌گ‌ت‌ع‌ن‌ص ه‌ت‌ش‌ذگ ن‌رق ی‌دال‌یم ۸۰ ه‌ه‌د ط‌س‌ا‌وا رد .دوب ه‌در‌ک ک‌رد ار ن‌آ ی‌ان‌عم ی‌س‌ک و تا‌ی‌اده حرط اه‌ن‌آ هژور‌پ نی‌لوا .دن‌ت‌فرگ راک هب ار ی‌زاف قطنم و ه‌ت‌ف‌ای‌رد ار مل‌ع نی‌ا ی‌ت‌ع‌ن‌ص شزرا

و یزیره‌مانرب یچاتی‌ه تکرش طسوت هک دوب یادنس رهش ینی‌م‌زریز راطق راکدوخ مامت لرتنک زاغآ: دوشیم هصالخ ه‌نوگنی‌ا ه‌داس روطه‌ب اه‌ین‌پاژ ری‌گ‌م‌ش‌چ و ق‌ف‌وم حرط نی‌ا ه‌ج‌یتن .دش ه‌ت‌خ‌اس س‌وس‌ح‌مان ندات‌سی‌ا و زم‌رت ،س‌وس‌ح‌مان نت‌فرگ‌بات‌ش ،راطق (ی‌اه‌برض ی‌اه‌ناکت) س‌وس‌ح‌مان ت‌کر‌ح ی‌اه‌ه‌اگ‌ت‌سد ی‌ژولون‌کت رد ع‌یر‌س رای‌س‌ب ی‌زاف ق‌طن‌م س‌پ نی‌ا زا .ق‌رب فرص‌م رد ی‌ی‌وج ه‌فرص و ت‌سد ندی‌زرل ن‌م‌ض لات‌ی‌ج‌ید ملیف ری‌وصت ندی‌زرلن ه‌لم‌ج‌زا) ت‌ف‌ای ه‌ار اه‌ین‌پاژ ری‌وصت و ی‌ت‌وص ی‌اه‌ت‌ح‌ب‌چ‌وم ندی‌با‌وخ زا س‌پ ،ی‌دالی‌م ۱۹۹۰ه‌ه ط‌سا‌وا رد ینی‌عی ،رید رای‌س‌ب اه‌ی‌ی‌اپ‌ورا ،(رادرب‌ملیف د‌ندرک زاغآ ار ن‌آ زا ی‌ت‌ع‌ن‌ص ه‌داف‌ت‌سا ی‌زاف ق‌طن‌م اب ه‌ط‌بار رد ی‌م‌ل‌ع

دوشیم ره‌اظ زی‌امت‌م ت‌روص ود ه‌ب ه‌ع‌لاطم دروم لئاس‌م زا ی‌رای‌س‌ب ی‌ارب زاین دروم ش‌ناد

ل‌ص‌ف و ل‌ح ی‌ارب و ه‌دش می‌طن‌ت شی‌پ زا ه‌ک ی‌ضای‌ر ی‌اه‌ل‌وم‌رف و ت‌ال‌داع‌م و اه‌لد‌م ل‌ثم ینی‌عی ش‌ناد ۱. درگی‌م رارق ه‌داف‌ت‌سا دروم ی‌سد‌ن‌ه‌م ای ،ی‌م‌یش ،کی‌زی‌ف ی‌ل‌وم‌ع‌م لئاس‌م

یلو ،ه‌دوب ی‌ت‌خ‌ان‌ش‌ن‌اب‌ز ن‌ای‌ب و فی‌ص‌وت ل‌باق ی‌دود‌ح ات ه‌ک ی‌ی‌اه‌ین‌ت‌س‌ن‌اد ل‌ثم ی‌ص‌خ‌ش ش‌ناد ۲. ای ینی‌م‌ض ش‌ناد ،ش‌ناد ع‌ون نی‌ا ه‌ب .درادن د‌وج و آل‌وم‌ع‌م ی‌ت‌نس ت‌ای‌ضای‌ر ک‌م‌ک اب اه‌ن‌آ ن‌درک ی‌م‌ک ن‌اک‌ما .دوشیم ه‌ت‌ف‌گ ی‌ح‌ی‌ول‌ت ش‌ناد

ه‌ب ار اه‌ن‌آ د‌شوکی‌م ی‌زاف ق‌طن‌م ،ت‌سا زاین دروم ش‌ناد ع‌ون ود ره دراوم زا ی‌رای‌س‌ب رد ه‌ک ا‌ج ن‌آ زا ی‌کی‌و ت‌ی‌اس) .د‌ناد‌رگ گ‌ن‌ه‌ام‌ه رگی‌دکی‌اب ی‌ضای‌ر ل‌دم کی ک‌م‌ک ه‌ب و ی‌ق‌طن‌م ،م‌طن‌م ی‌ت‌روص ی‌زاف ی‌اه م‌ت‌سی‌س و اه‌لد‌م(ای‌د‌پ

و د‌ن‌ت‌سه ی‌ب‌س‌ن و د‌ن‌راد ت‌ا‌ج‌رد و ب‌ت‌ارم ه‌ک د‌ن‌وری‌م راک ه‌ب ی‌می‌ه‌اف‌م و ت‌ام‌ل‌ک ام ه‌نا‌زور ی‌گ‌دن‌ز رد رات‌فر اه‌ن‌آ اب ،د‌ن‌کی‌م رداص ار «ت‌سی‌ن و ت‌سه» م‌ک‌ح ط‌ق‌ف ه‌ک ی‌ش‌زرا ود ق‌طن‌م ت‌روص‌ه‌ب ناوت‌ی‌م‌ن ار ی‌عی‌ب‌ط‌ن‌دوب ن‌ش‌ور م‌ک‌ح ناوت‌ی‌م‌ن ه‌کی‌روطه‌ب دوب ن‌ش‌ور ر‌ون م‌ک ت‌روص‌ه‌ب ی‌غ‌ا‌چ رگا آل‌ثم .درک لاقت‌نا ی‌ارب ار ی‌ه‌باش‌م ت‌ارابع ای «ت‌سا ن‌ش‌ور ی‌دود‌ح ات غ‌ا‌چ» ت‌رابع فرع ،درک رداص ن‌آ ی‌ارب .د‌ربی‌م راک ه‌ب ت‌ی‌ع‌ق‌وم

ه‌ن و د‌ن‌ک غ‌ا‌چ ن‌دوب ش‌وم‌اخ ه‌ب م‌ک‌ح د‌ناوت‌ی‌م‌ن ه‌ن ه‌ک د‌هدیم ت‌سد د‌رف ه‌ب ی‌ه‌اگ‌آ‌د‌وخ‌ان س‌اس‌ح‌ا ینی‌عی ن‌آ ه‌راب‌رد ه‌ک ی‌د‌رف س‌اس‌ح‌ا ه‌ب ،ری‌وصت کی ی‌ی‌اب‌ی‌ز آل‌ثم ای ،د‌ن‌ک‌ب ن‌آ ن‌دوب ن‌ش‌ور ه‌ب م‌ک‌ح د‌ناوت‌ی‌م‌ن ن‌ک‌م‌م .دراد ی‌گ‌ت‌س‌ب ،دوشیم ه‌سی‌اق‌م ن‌آ اب ه‌ک ی‌ی‌ای‌شا ه‌ک ی‌ی‌اب‌ی‌ز ن‌ازی‌م ه‌ب و د‌ن‌کی‌م ت‌واض‌ق ،ت‌سا ه‌دی‌د ی‌رت‌رب ت‌فارظ و ت‌ق‌د اب ی‌ری‌واص‌ت و اه‌ول‌بات ه‌ک ی‌رطان د‌ید رد ری‌وصت نی‌ا ت‌سا ه‌ت‌ش‌اد ه‌د‌ن‌ک ه‌ری‌خ و ناوارف ی‌ی‌اب‌ی‌ز،رگی‌د ی‌رطان د‌ید رد ت‌سا ن‌ک‌م‌م و د‌شاب ه‌ت‌ش‌اد ی‌م‌ک ی‌ی‌اب‌ی‌ز .د‌شاب

ه‌ب ط‌وب‌رم ی‌اه‌ت‌ی‌ع‌ق‌وم و ش‌ج‌نس أد‌ب‌م ه‌ب ه‌ت‌س‌ب ی‌گ‌م‌ه د‌ن‌ت‌سه ت‌ا‌ج‌رد و ب‌ت‌ارم ی‌اراد ه‌ک ی‌می‌ه‌اف‌م ن‌ادر‌م‌ری‌پ‌ا ب‌لا‌غ ن‌آ ناگ‌دن‌ن‌کت‌کرش ه‌ک ود‌را کی رد ه‌لاس له‌چ درم کی .د‌ن‌راد لو‌ح‌ت و ری‌ی‌غ‌ت اه‌ن‌آ ت‌لا‌ح رگی‌د نا‌ت‌س‌ری‌ب‌د نا‌لی‌ص‌ح‌ت‌لا غ‌راف ن‌ای‌م رد د‌رف نی‌مه ه‌کی‌ل‌ا‌ح‌رد دوشیم ی‌ق‌لت نا‌وج ،د‌ن‌ت‌سه لا‌ثم ،ت‌سا ه‌دش ت‌ح‌ب نی‌ا ی‌ارب ی‌م‌وه‌ف‌م ی‌ان‌ب‌م ه‌ب لی‌د‌ب‌ت ه‌ک ی‌لا‌ثم .ت‌ش‌اد ده‌او‌خ‌ن ار ل‌ب‌ق ی‌نا‌وج ت‌سا دی‌فس ی‌دود‌ح ات ،ی‌رت‌س‌ک‌اخ گ‌ن‌ر ؟ه‌ای‌س ای ت‌سا دی‌فس ،ی‌رت‌س‌ک‌اخ گ‌ن‌ر .ت‌سا ی‌رت‌س‌ک‌اخ گ‌ن‌ر دوشیم ل‌ص‌اح رت گ‌ن‌ر‌ر‌پ ی‌رت‌س‌ک‌اخ د‌ب‌ای ش‌ی‌از‌فا ی‌ه‌ای‌س ن‌ازی‌م ه‌چ ره و ت‌سا ه‌ای‌س ی‌دود‌ح ات و ۲۰آ‌ل‌ثم :درک ه‌داف‌ت‌سا د‌ص‌رد زا دی‌اب ،دی‌فس و ه‌ای‌س ی‌اض‌ف رد ی‌رت‌س‌ک‌اخ گ‌ن‌ر ه‌راب‌رد ت‌واض‌ق ی‌ارب .ه‌ای‌س د‌ص‌رد ۸۰ و دی‌فس د‌ص‌رد

ی‌اه‌ع‌وم‌ج‌م ه‌ب ع‌ج‌ار می‌ه‌او‌خی‌م و می‌وش‌یم ل‌ق‌ت‌ن‌م ارگ ل‌ک و نا‌ل‌ک‌ر‌دی‌د ه‌ب ارگ ع‌ز‌ج و د‌ر‌خ‌دی‌د زا ی‌ت‌ق‌و ن‌ای‌م ه‌ب ...و شی‌ب‌وم‌ک ،ی‌دود‌ح ات ،آ‌ت‌ب‌س‌ن ،فی‌ط‌ه‌ب‌تر‌م ،ه‌ج‌رد ،د‌ص‌رد م‌وه‌ف‌م ،م‌ی‌ن‌ک رداص م‌ک‌ح ...د‌ن‌ی‌آ‌ی‌م

یاراد، ندوب یکی کشت لیله ده ب هک یی عقاو یایند رد دوجوم یاه تی عقوم قیق د نیی بت یارب شالت یرکفت و قطنم دلوت ببس، دنتسین دوبن و دوب تلاح و د هب رصحنم و دنتسه تاجرد و بتارم و صخشمان و یی عطقریغ یاهه دیدپ و اهه عومجم فیصوت لابنده ب، یزاف رکفت. دش «یزاف» مان هب دنتسه راد فیط.

ناوتب هک تسا نآ زا رته دیچی پ رایسب ام یایند. دراد راک و رس ی نابز یاهری غتم اب یزاف قطنم تاملک «بتارم و تاجرد»... تخانش، صخشم آلماک فی رعت و هداس فیصوت کی اب ار نآ یاهه دیدپ (شرگن). دشکیم ریوصت هب تسه هک هنوگ نآ ارناهج، یزاف قطنم. دنتسه یزاف رکفت یی تایح (۲۴۴-۲۴۱ ص، نید هب یمتسیس)

: زا دناترابع کیسالک قطنم اب یزاف قطنم هدمع یاهتوافت یخرب

۱. ای تسا ۰ ای کیسالک قطنم رد یلو، تسا ۱ و ۰ نیب یددع، هرازگ کی یی تسار شزرا یزاف قطنم رد

گ، رزب دننام دنتسه تاجرد یاراد و دنتسین نیعم و صخشم آلماک اههرازگ لومجم، یزاف قطنم رد ۵، زا رتگ رزب دننام دنشاب نیعم آلماک دیاب اه لومجم، کیسالک قطنم رد یلو... و لوچع، دنلب... و یی ناف، هداتسیا

م. میراد راک ورس... ودایز یلیخ، تردن هب، لیلیق، بلغا، رثکا دننام نیعمان یاهروس اب یزاف قطنم رد

هکی لاجرد؛ تسایفن دیق، دنکیم ضوع ار نآ شزرا و هرازگ یانعم هک یدیق اهنت، کیسالک قطنم رد ار هرازگ شزرا و نیعم ناوتیم شیبومک، مکاتبسن، یلیخ دننام یددعتم یاهدیق اب یزاف قطنم رد داد ریغت.

تاملک بللاق رد و تسایس اسحا و یدوهش بلغا هک یرشب یرکف یاهوگلا اب، یزاف قطنم رد هک نشه پت کی آلثم میراد راک و رس، تفای نآ میهافم یارب یصخشم زرم ناوتیم هک یی قیق دریغ کی رگا ای میهدب یی قیق ددع هچنانچ و تسا نش رادقم هچ روظنم هک تفگ یی عطق روطه ب ناوتیم، نید هب یمتسیس شرگن)؟ درب راک هب ار «نش هپت» ناوئع ناوتیم دوب رتمک ددع نآ زا نش هناد (244 ص یی قرواپ)

و یمالسا شنیب رد یزاف قطنم دربراک یسانش شور هلاقم هب هنیمر نیا رد رتشیب هعلاطم یارب. دییامرف هعجارم نید هب یمتسیس شرگن باتک رد ثحبم نیمه همادا.

راک رد یی عطق و تسایبسن، روم هکنیا هن؛ یزاف تروصه ب اما تسایعطق، ناهج [4]، نید هب یمتسیس شرگن باتک زالقن هب ۸۰ ص، وکساک تراب هتشنون یزاف رکفت). تسین (۲۴۴ ص یی قرواپ)

: تسا زاسراک هلئسم رته ب نیی بت رد اما، تسا توافتم الاب بلطم اب هچرگ زین ترابع نیا

رد؟ دنشاب هتشاد فل تخم یاه قطنم دنناوت یم دارفا ای میرب یم راک هب ار قطنم کی ام همه ای آ کرتشم قطنم ام مامت دنیوگ یم هک مدنسپ یم ار یی ناسک لوق نم. تسا رطن فالتخا یمک اجنیا یشزراود قطنم نامه؛ تسا کیسالک قطنم نآ و میراد قطنم کی ام همه هک تسا نیا لوق کی. میراد تسرد نیا هک مدقتعم مه نم. میرب راک هب ار نآ میراچان و میرادن نآ باختنا رد یرای تخا ام و تسا قطنم، یشزرا نیدنچ، یشزرا هس قطنم، دینک یراذگ هیپ دیه اوخ ب ار یی قطنم ره امش یی نعی؛ تسا دیدج قطنم لباقم هک یدوهش قطنم. دننک یم هدافتسا کیسالک قطنم زا اه نیا مامت... و تاهجوم. تساینتبم کیسالک قطنم رب نآ یاه لال دتسا مامت، درادن لوبق ار شد عاوق یضعب و هداتسیا

قطنم یراذگه‌ی‌اپ رد نیمه‌زا، میرادن لوبق یّ لک ناوئع هب ار p ای p دنیوگ یم هک یتقو نامه ینعی رتکد، کرتشم تینالقع و قطنم هلاقم ۵۹، ح‌ف‌ص، ۱، رامش، **تمکح منرت** هیرشن). دنکیم هدف‌تسا (دجوم‌ءایض)

هب هراشا (Interdisciplinary: **یس‌یلگنا** هب) یاهتشرردنآ ای یاهتشرانُی‌ب ای یاهتشرنایم [5] شور. ده‌دیم رارق معلاطم دروم ار یشناد ضحْمْ هَنیمز کی زا شیب هک دراد شناد رد نیون یاه‌هزوح هب ندیسر فده اب ار شناد نوگانوگ یاه‌هتشر یتنس یاه‌زرم زا روبع تصرف یاه‌تشرنایم دروخرپ زا تسا ترابع، یاه‌تشرنایم هزوح کی، رگی‌د ترابع هب. دزاسیم مهارف هتشر کی رد بولطم هج‌یتن 'هلئسم کی لح و تخانش یارب یصصخت و یملع هزوح دنچ ای ود براجت و شور، شناد **قی‌فلت**» دنچ ای ود ناصصختم، یاه‌تشرنایم یملع تیلعاف کی رد. «یه‌جودنچ یعامتجا لضعم ای هدیچیپ هلئسم ای عوضوم، هدیپ کی لی‌لحت ای، لح، تخانش اب طابت‌را رد یملع صصخت یاراد و هتشر یملع تیلعاف، ن‌ی‌اربانب؛ دنکیم یملع یراکمه و لماعت رگی‌دکی اب ی‌عقاو و هدیچیپ آلومعم هدیچیپ یاه‌هلئسم ای هدیپ قیقْد و یملع مهف و تخانش هک دنکیم ادیپ انعم ینامز یاه‌تشرنایم یدج لضعم لح. دشاب فده، تسا چراخ صصخت ای هتشر کی شناد و تیفرط زا هک هتخانشان ای همه مغریلغ هک یدن‌یاشوخان یاه‌تدوحم هب هجوت اب - یساکع یاه‌ن‌ی‌برود رد «ملیف» هب زانی دروخرپ شور یری‌گ‌راکه‌ب اب - تشاد دوج و **یم‌یش** هژیو هب نوگانوگ یاه‌هَنیمز رد اه‌تفرشیپ یاه‌ن‌ی‌برود هرابکی یزاسزاینی‌ب و **کی‌نورت‌کلا شناد** یاه‌تفرشیپ زا هدف‌تسا و یاه‌تشرنایم رد یاه‌تشرنایم دروخرپ شور و شناد قی‌فلت یلمع یاه‌روآت‌سد زا یاه‌نوم، ملیف زا یساکع، تسا هی‌راوشد ندوشگ.

نایم یتنس یاه‌زرم زا، روه‌ظون یاه‌صصخت و دیدج یاه‌زاین بسانت هب یاه‌تشرنایم یاه‌شناد ملع دنچ قی‌فلت اب هک ار یمولع، ورنیا زا. دنکیم رذگ یرکف بتاکم ای یه‌اگ‌شناد یاه‌هتشر شناد، **یروان‌فونان** شناد آلثم؛ دنمانیم یاه‌تشرنایم **یاه‌شناد** ار دنوشیم داجیا نوگانوگ لاح رد **یاه‌تشر نایم** یاه‌شه‌وژپ زین **ناریا** رد. دوریم رامشه‌ب **کی‌زیف** و **یم‌یش** یاه‌تشرنایم دوجو زاتمم نایوچ‌شناد یارب هتشر ود رد لی‌صحت ناکما زین ناریا یش‌زومآ ماطن رد و تسا شرت‌سگ دوخ هک تسا **یقاشم اضریلع** ناریا رد یاه‌تشر نایم یاه‌ش‌زومآ و شه‌وژپ نام‌اگ‌شیپ هلمج زا. دراد، دن‌اهدوب ناریا یاه‌تشر ود لی‌صحت‌ل‌اغراف نیلوا.

اه‌ه‌نوگ

حرطم نآ زا یفلتخم و ددعتم یاه‌ه‌نوگ و اهدرکیور، یاه‌تشرنایم یاه‌تیلعاف شرت‌سگ و دشر اب، شناد نایم لماعت و دنویپ هوحن و تبسن نیبم، یاه‌تشرنایم یاه‌ه‌نوگ و اهدرکیور. دن‌اهدش دروم هلئسم ای عوضوم صوصخ رد نوگانوگ یاه‌هتشر زا فلتخم یاه‌رازبا و، براجت، اه‌شور، می‌ه‌افم هب ار هدیچیپ لئاسم و تاعوضوم اب هه‌جاوم یاه‌ه‌ویش و، تکراشم و یراکمه عون هک دنتسه رطن یاه‌ه‌نوگ و اهدرکیور زا یاه‌راپ هچرگا. دن‌هدیم ناشن یاه‌تشرنایم یاه‌تیلعاف **نارگ‌شنک**، دیفم براجت زا، زین هزوح نیا هب طوبرم تایبدا رد و دنرت‌درب‌راک‌رپ و رت‌سون‌آم یاه‌تشرنایم یاه‌داهن و ش‌زومآ ینام‌زاس یاه‌رات‌خ‌اس رد یلو، دن‌رادروخرپ یرت‌زراب و صخشم یاه‌ی‌گ‌ژیو و اه‌تل‌صخ اه‌ه‌نوگ نیرت‌مهم. تساه‌ت‌فای تیمومع رتمک اه‌نآ زا یدادعت درب‌راک شناد هضرع و ملع دیلوت نیا رد یگ‌تشر-اسپ و، یگ‌تشر ارف، یگ‌تشر رثکت، یگ‌تشر دنچ، یگ‌تشرنایم: زا دن‌ترابع اه‌تشرنایم قی‌فلت و بی‌کرت ققحت نازیم ساسا رب هک درک می‌سرت ار فیط ناوتیم اه‌ه‌نوگ لباقم فیط اب ساسا نیا رب. دوشیم متخ یاه‌تشرارف هب و زاغآ یاه‌تشردنچ زا فیط نیا. تسا یاه‌تشرارف و یاه‌تشرنایم، یاه‌تشردنچ: دوب می‌ه‌اوخ هجاوم

کی کی هک ،باختنا کی هن رگی د هندی آ رد یملع تاغللاطم رد یاهتشرنایم یاهیری گتهج
یاهتیللاعف و یگتشرنایم هک دوش روصت هونگونی دیابن ،نی دوجو اب ؛دوب دهاوخ مازلا و رابجا تسیز هه دنج زا سپ .دراد یی اراک تاغوضوم و لئاسم همه یارب و اهتییعقوم همه رد یاهتشرنایم و یگتشرنایم ربارب رد ،یج اما ،هونکارپ یاهتمواقم و اهشنکاو ،ینامزاس هبرجت و یداهن یاهتشرنایم یاهتیللاعف» ،اهتمواقم و اهشنکاو نی رب نوزفا .دراد دوجو یاهتشرنایم یاهتیللاعف و ینامزاس ،اتدمع هک دنتسه هجاوم یصاخ یاهشللاچ و اهیدیدچیپ اب زین راک دنیارف و لمع رد ،لمع رد یگتشرنایم ،ور نی زا .دننکیم هجاوم یتاماهبا اب ار رطن دم فاده و جیاتن و دنتسه یشور و یتفرعم یاهتفارظ و قیاق دتیاعر ،رتهم همه زا و یشور یاهیهاگاآ ،ینف شناد مزلتسم هس بللق رد یاهتشرنایم یاهتیللاعف یاهشللاچ و عناوم نیرت مهم ،یلک روطه ب .تسا یتییعقوم فیصوت و یدنبهقبط لابق «یعامتجا - یگنهرف» و «یاهفرح» ،«ینامزاس» ینعی ،یلصا عناوم (ایدپ یکیو تیاس).تسا

دوب دقتعم تراکد .دوب مولع شخب ماهلا متسیب نرق مود همین ات تراکد ملع هفسلف یوگلا ار اجا زا کی ره و درک هیزجت هدنه لیکشت یاجا هب ار اهنآ دیاب هدیچیپ یاه هدیپ اب هجاومرد لئاق یدیج یگژیو ،اجا هئاگادج تایصوصخ هب تبسن «لک» یارب تراکد .درک یسررب هئاگادج اب هطبار رد هن تسج یم تعاس دوخ رد ار تعاس درکراک زمر و تشادنپ یم هونگ تعاس ارناهج .دوبن نیناوق .درب یپ نآ درکراک زمر هب ناوتیم ،تعاس یبرجت یزاسادج اب .نآ تیلک و نآ تسیز طیحم .دروآ یمرد تکرح هب ،نآ یاجا ریاس ات هدند خرچ و رنف زا ،حوطس همه رد ار عیش یدحاو یکیناکم یاجا عمج اب و دیسر هداس هب هدیچیپ زا ناوتیم ،رت کچوک تاغطق هب عیش هیزجت اب ،نیاربانب عمج لک اریز ؛دوشیم راکشآ هومجم درکراک کرد ،هداس یطخ یانبم رب عیش هدنه لیکشتتساجا

هز «بیکرت و هیزجت» دنور نیارب یررکم دقن ،تخانش شور نیبا ینعی یاهدمایپ هطحالم زا سپ ،شور نیارب اریز ،دنادیمن اور ار هدیچیپ لئاسم ندرک عجز «مهوب دیوید» ،لاثم روطه ب .دوشیم و مینکیم شومارف ار «لک» نآ یاجا لماعت و لباقتم طباور و میزادریپم ار یناهنپ فازگ هیزه یتقو .میهدیم تسد زا ار رت گرزب «لک» کی هب یگتسوپیپ ینورد ساسحا .میریگیپم هیدان میدرگیمر ب

و مینک هطحالم ار رت گرزب ریوصت ای لک ،بیکرت اب ات میدرگیمر ب یتقو چیه هب ،مه رانک رد اجا نیبا شیارا ،میهد رارق مه رانک رد دوخ زغم رد ار اجا ،آدجم هنیآ کی یتسکش یاه هکت یروآ عمج لثم اریز ،دوب دهاوخن هیلوا «لک» نآ هجو ،دهدیم ناشن هتسکش هنیآ هک یریوصت .تسا یعیقاو یریوصت ندید یارب اب ،نیاربانب .دوب دهاوخن هتسکش یا هنیآ یتسوپیپ مه هب یاه هکت زگره هیزجت دقن .(1382 یمال) دوشیمن لک ،اجا عمج و میهدیم تسد زا ار لک ،اجا رب زکرمات ار یصصخت یاه هتشر یریگ لکش بابسا و ییارگ صصخت تیهام هک ییارگ ،لک .دنکیم مهارف یاهتشرنایم تاغللاطم هیجوت یارب ار هنیمز ،دهدیم لیکشت ...تسا دوخ یاجا یربج عمج زا یرتشیب یزیچ

یدیج رصع رد و هدوب تدحو یاراد ،زاغآ رد تفرعم نیبا هک دهدیم ناشن یرشب شناد و مولع ریس هغللاطم و ییارگ ترثک ینفم یاهدمایپ هطحالم اب اما .تسا هدرک ادیپ ترثک و هدش هیزجت ،یبرغ ندمت رد تدحو ؛توافتم یتدحو اما .دبای تسد هتشدگ تدحو هب ات دشوک یم آدجم ،ندش هبعش هبعش رکف .تسا یاه تشر نایم تاغللاطم رگی د ضرورفم ،مولع تدحو هزومآ هب دهعت ،نیاربانب .ترثک

،هسنارف مهده نرق فراعمالا ةرئاد باحضا، ناتساب نانوي راكفا رد ار ملع ياه مخاش ةمه تدحو سنفرك. درك يباي در ناوتيم متسييس هيرطن ناراداو و ،متسييب نرق يقطنم نايارگ هيئت اب ،هنالاس و تسا هدمآرد داهن كي تروص هب و هتش ليش 1971 لاس زا مولع تدحو ليلملل نيب ...دندكيم سررب ار شزرا و ملع و مولع تدحو تاغوضوم، روهشم رگشهوژپ و دنمشناد اهدص زا توعد

نيغم ياهدودحم رد و يملع ياهتشر رد هك يركف ياهشبنج يخر ب فالخ رب «يتمتسييس ركفت» درك دشر يا -هتشر نايم يطيحم رد و دش دلوتم نيغم يملع هودحم زا جراخ رد ،دنا هدرک ومن و وشن دياش، نياربانب .تفاي تيمومع و تفرگ لكش صاخ مولع يتنس ياهزم زا جراخ ركفت ةويش نيا :درک ميسرت نينچ بيترت هب ار يرشب مولع ريس ناوتب

(يتمتسييس ةيرطن) يتمتسييس مولع؟ يناسنا اي يعامتجا مولع ؟ يعيبط مولع

مولع اب سايق رد يناسنا مولع ياه هتشر تيساسح ،نآ رب بترتم ياهدقن و ،يرگن ءزج ثحب رد ... يلاحرد .تسا - يعقاو ياي ند زا يياهشخب ،يعيبط مولع ياهشخب ريز اريز ،دوش يم رتشيبي يعيبط هايگ عوضوم آلثم .تسا- يعقاو ياي ند زا درجم و دييئت ،يعامتجا و يناسنا مولع رد اهشخب ريز هك لاتسييرك و رولب هعلاطم يسانشرولب و ،ناروناج هعلاطم ،يسانش روناج ،ناهياگ هعلاطم يسانش هبنج ،تسايس ملع ؛يقوقح هبنج ،قوقح ؛يناسنا راتفر يداصتقا هبنج ،داصتقا اما ،تسا تاڌ رد هكنيا هن دندكيم فيرعت ار تارابع اهشخب ريز .دندكيم سررب ار يعامتجا ياهراتفر يسايس هتش ميسقت اه هاگشناد هك تسا هتشن ميسقت يتروص نامه هب ناهج .دشاب هعلاطم عوضوم ،دوخ دناوتيم ،دنايم كييزي طقف هك يناد كييزي: «ديوگيم كيياه نف .(130: 1385 نيترتسا) تسا ،دنايم داصتقا طقف هك يسك نكيل ،دشاب هعماج يارب يديفم وضع و كي هجر دنا كييزي داصتقا طقف هك ينادداصتقا هك ميافيب مه اوخيم يتح .دشاب يگرزب نادداصتقا دناوتيم (اناد يجر) «دشاب ريذپان ناربج يبيسا هكلب ،يدج يرطخ هن رگا ،هعماج يارب دراد لامتحا ،دنايم (1386).

.تسا فيعض ينادداصتقا ،دشاب نادداصتقا طقف هك يسك دنا هتفريذپ نادداصتقا رثكا ياهداعلا قراخ دادعتسا دنمزاين يداصتقا هعلاطم هك ديوگيم عوضوم نيا هرابرد ياهلاقم رد زنيك نيا مغر هب .دشاب رت هداس ضحم مولع اي هفسلف ياه هتشر زا ،يرطن طاحل هب دياش و تسين يا هتشر نايم تاغلاطم هب ار وا زنيك خساپ ؟دنوشيمن هدي نآ رد يمهم نادداصتقا ارچ ،يگداس رد درادناتسا زا ييالااب حطس هب يتسييب هتسييب نادداصتقا: «دهديم خساپ يو ؛دهديم قوس يدودح ات دياب وا .دنوشيمن هدي مه اب بلغا هك اهداعتسا زا يبيكرت هب و دسرب يريسم نينچ تاملك اب يلو ،دندك كرد ار مئال دياب وا .دشاب فوسلف و رادمتسايس ،نادخيرات ،ناديضاي هياس رد ار رضاح طيارش دياب وا .دندك بيكرت و هيئت و دسرب صاخ هب ماع زا دياب وا .دندب فرح ديابن يناسنا ياهداهن اي ناسنا تعيبط زا يشخب چيه .دندك هعلاطم هدي آ دصاقم يارب ،هتشذك كي دننام و دشاب ريذپان داسف و عيمطت لباق ريغ دياب وا .دريگ رارق وا تاطحال بوجراچ زا جراخ هلاقم(1385 نيترتسا) «دشاب ارگعقاو رادمتسايس كي دننامه يهاگ و دشاب شاقن رگريوشت (يا هتشر نايم مولع ييادي هفسلف و يتسييچ ،هچيرات

۵/ ۱۱/ ۱۴۰۰ خيرات ،لاله تيؤر ثحبم هقف جراخ هسلج [6]

يضعب»: ديامرف يم لئاسر هلجم اب هباحصم رد ناشيا .تسا رواب نيا رب زين ينشلك رتكد [7] مولع ندرک يمالسا هب مه نم هتبلا .دندك يمالسا ار يناسنا مولع دنهوخ يم هك دنراد رارصا مولع رد .تسا يبيئت مولع رد ،نيد لباقم رد اه شلاچ خنرس نآلا يلو ،مدقتعم آلماك يناسنا ،مينك نايب اردصالم هفسلف تايبدا اب ار نامفرح ميه اوخ رگا ام تسه داحلا هك اجنآ يعيبط

زا وللمم وا راک هک یلاح رد) درادن یداق تعافسلف هب نوچ ؛دنک یمن لوبق فرط هک تسا مولعم ینابم ،نطاب رد ینعب ؛میوگب نخس وا اب کیزیف نابز هب دیاب اذل ؛(تسا یفسلف تاضورفم نآ لاثما و یتخاننش تسریز و کیزیف ششوپ ار نامنخس اهتنم ،میرب یم راک هب ار نام یفسلف .تسا تلفغ راجد هزوح زورما نم رطن هب اذل .میهد یم اه

ناشسواح ،لهج و یس یاه ههد رد،ناشدوخ نامز رد (هر)یرفعج داتسا موحرم و (هر)یرهطم داتسا موحرم ثحابم و تسریز و کیزیف یاه هتشر رد اه نآ .تسیچ راد لکشم و از ههشب لئاسم هک دوب عمج یلو ؛تسا مهم یلیخ نیا .دنتسناد یم بوخ ار یشلاچ و مهم لئاسم اما،دندوبن دراو اه نآ یصصخت ...تسا هلئسم اعقاو نیا و تسین روط نیا نآل

؟دورب یبرجت مولع غارس دیاب هزوح نآل دیامرف یم امش سپ :لئاسر

سنارفنک زا هک شپ لاس دنچ و تسبی نم .دندنکب ار راک نیا تسا مزال بالط زا یدصرد یتقو ناشدصرد چنپ آلثم ،نایوزوح زا یدصرد دیاب هک متفگ اقآ ترضح تمخ ،متشگرب ناکیتاو یسدنهم مولع نوچ ؛دندنکب سک صصخت هیاپ مولع یاه هخاش زا یکی رد دنورب،دندرک مامت ار حطس اما ؛برخم ای تسا ملاس ای یدربراک ملع هک تسا حضاو .دندادن یا هلئسم تهج نیا زا نآ لاثما و هلئسم نیرت مهف لباق ریغ :دیوگ یم نیتشنیا یتقو .دنداد قیمی ریثات رکفت یور هیاپ مولع رتکد هبحاصم)«تسا حرطم هیاپ مولع رد یزیچ نینچ «میهمفب ار ملع میناوت یم ام هک تسا نیا (۱۹۶-۱۹۵ ص ،مهزای هرامش ،لئاسر هلجم اب ینشلگ

هب) ای (Psychology :**یسیلگنا** هب) (یچلاکیاس :ناتسنافا یرد یسراف رد) ای یسانشناور [8] یملع شور زا یریگههه اب هک تسا یشناد (Psychologie :**یوسنارف** هب)(یژولوکیسپ :یوسنارف زا روطنم.دزادرپیم ناروناج رگید و ناسنا رد **راتفر** و ینهذ یاهدنیارف و اهتلاح هعلاطم و شهوژپ هب زا روطنم و ،تسا میقتسم ریغ و میقتسم هدهاشم لباق راتفر و لامغا ،تاکرح هم «راتفر» و **ناجیه ،تیصخش ،شوه ،(رکفت) هشینا ،کاردا ،ساسحا** :نوچمه ییاهزیچ ،«یناور یاهدنیارف» .تسا ...**هطفاچ و شزیگنا**

مهده نرق لیوا و **مهده نرق** رخاوا هب ،یهاگشناد و **یملع** لکشهب یتخانشناور **یاهشهوژپ** زاغآ لاس ۱۵۰ دودح زا اهنت ،یسانشناور رد هجوت لباق یاهشهوژپ و **اهفاشتکا** تفگ ناوتیم ؛ددرگیمزاب رترابرپ و رتدندلب یاهچخیرات زا رگید **یبرجت مولع** هک تسا یلاحرد نیا و ،تساهدش عورش ،شپ هدرک لوغشم دوخ هب ار **نارکفتم** نهذ هک تساهنرق ،ناور و نهذ هب طوبرم ثحابم هتبالا ؛دنداروخرپ رد زین **وطسرا** و **نوطالفا ،طارقس** نوچ ینارکفتم و **ناتساب نانوی** نادنمشناد زا ،نآ بوتکم راثآ و دروم ،کیمداکآ و نودم تروصهه ،دیدج یسانشناور زا شپ ات ملع زا هخاش نیا اما ؛تسا تسد .دوب هتفرگن رارق هعلاطم

فیرت

زا هتسد نیلوا .تساهدش فیرت یتوافتم یاههنوگ هب ،دوخ هاتوک هچخیرات رد یسانشناور زاغآ رد ییارگراتفر هعسوت اب .دنتسنادیم «ینهذ تیلاعف هعلاطم» ار دوخ راک هزوح ،ناسانشناور هب یسانشناور ،ینیی یریگهزادنا لباق یاههیدپ یراصحنا هعلاطم رب نآ دیکأت و رضاح نرق مه و دوب اهنایوچ راتفر هعلاطم لماش مه ،آلومعم ،فیرت نیا .دش فیرت «راتفر یسررب» ناونع :هک اهضرپ نیا اب ،نایمدآ راتفر

تسا نایم دآ هب میمعت لباق اهنوویح اب شیمزآ را لصاح تاعالطا

تساهجوت نایش، دخی دوهب اهنوویح راتفر

اب اما؛ دشیم هئارا فی رعت نیمه، یسانشناور یسرده اباتک زا یرایسب رد ۱۹۶۰ ات ۱۹۳۰ لاس زا یلبق فی رعت هب رگید راب، **یتخان ش** یسانشناور و **یتخان ش رادیپ** یسانشناور هعسوت یاهدنیارف» هب مه و دوشیم هراشا «راتفر» هب مه یسانشناور فی راعت رد رضاح لاح رد و میاهدی سر نی، یسانور یاهدنیارف و راتفر یملع هعلاطم: درک فی رعت نینچ ناوتیم ار یسانشناور. «ینهذ مهف هب مه و دزاسیم راکشآ هدهاشم لباق راتفر ینیعی هعلاطم هب ار یسانشناور هجوت مه، فی رعت ب صع و یراتفر یاهداد ساسا رب و دنتسین هدهاشم لباق امیق تسیم هک ینهذ یاهدنیارف کرد و دراد تیانع، دنتسه طابنتسا لباق یتخان شتسیز

هچخیرات

هدسات ناوتیم ار نآ یاههشیر. تسار تشیب، دوجوم یملع یاهماطن همه زا یسانشناور هنیشیپ **نامره** لوق هب یلو؛ دومن لابند **وطسرا** و **نوطالفا** نوچ ینادنم شناد اب، دالیم زایشپ مچنپ و مراچ، زتلوش و زتلوش) دراد هاتوک یاهچخیرات اما، زارد یاهنیشیپ، یسانشناور" ۱۹، نرق، **سواه گنیب** حالطصا هندنک عادبا **سوی نلسوگ فلودار** مان هب یناملآ هدرک لیصحت فوسلیف کی. (۱۸ ص ۱۳۷۲، **هفسلف** ملع زا یاهخاش ناونع هب یسانشناور، **مهزون هدس** رخاوا دودح ات. تسا «یژولوک یاس» لماش هک دشیم هتفرگ رطن رد اهگنهر ف یخرب رد شیک کی ناونع هب، نینچمه و دشیم هتخان ش (ایدپ یکیو تیاس). دیدرگیم ینورد یگناگی یدوبان و راکفا مچاهت

اهنآ نیرتدیج زا یکی مه و یملع یاهماطن نیرتیمی دق زا یکی مه یسانشناور هکنیا نتفگ اب ناسنا تیهام هب طوبرم یاههشیدن... مینکیم عورش راکشآ داضت کی، ضقانت کی اب ام، تس زروهشیدن نایدانم هنیشیپ هچرگا... تسا هدرک رپ ار ام یفسلف و یبهزم یاهباتک زا یرایسب زا یسانشناور هب نیون درکیور هک هدش هتفگ، تسا یرگید یملع ماطن ره تمدق هب یسانشناور. تسا هدش عورش... ۱۸۷۹ لاس

هرابرد هک ییاه شسرپ نیب توافت هب رتتمک نآ یاههشیر و... نیون یسانشناور نیب زیامت هک دنهدیم ناشن ار ییاهشور نیب فالخا رتشیب و تسا طوبرم دنوشیم حرطم ناسنا تعیبط (۲۰ ص، نیون یسانشناور خیرات) دنوریم راک هب اه شسرپ نیا هب خساپ نتفای یارب

نرق رخآ عبر رد ینیعی، لقتسم یملع ماطن کی ناونع هب یسانشناور لماکت هیلوا یاهلاس لالخ رد هک یناملآ سانشاور کی تنوو ملهلیو هلیسو هب یدیج رادقم هب دیدج یسانشناور تهج، مهزون رارق ریثأت تحت تشاد -وا دیدج ملع- دیدج ملع نیا لکش یگنوگچ هرابرد یصخشم یاههشیدن (۳۷ ص، نامه) تفرگ

زا یکی ار وا زورما هک دوب نیون **یسانشناور** لوحت رد مهم یاههرهچ زا یکی دیرتیب تنوو هب **رادم ماطن درکیور** نیلوا و داد رارق دوخ ریسیم رد ار **یسانشناور** هک دننادیم ینامآگشیپ رد بلاغ یاهماطن زا یکی تروص هب و دش حالصا **رنجیت** طسوت ادعب هک دروآ دوجو هب ار یسانشناور هکلب، دیدج ملع هب وا رادم ماطن درکیور رد اهنت هن تنوو تیمها. دمآ رد نرق نیا لوا لاس یس لوط **هاگشیمزآ** هب ار یسانشناور و درک هطبار عطق **هفسلف** اب وا هک دراد رارق تیعیقواو نیا رد نینچمه یمومع هفسلف و **قالخ** و **قطنم** هرابرد باتک چنپ هک دوب **یفوسلیف**، لاح نیع رد تنوو. درب

رد هک ینامز، لبق نرق ود کال ناج هک یتقو، تسین ام هجوت دروم نادنچ وا هفسلف زورما، تشون ار یبرجت تنس، دوشیم یشان هبرجت زانساناد لک هک تشاد راهطا و داتسری نایارگردخ ربارب دشیم بوسحم یمهم ماگ مه یسانشناور خیرات رد هکلب، ملع خیرات رد اهنت هن نیا و داهن داینپ هکروطنامه. درک فیرعت رایشه هبرجت ملع هب ار یسانشناور و درک یورپ تنس نیا زامه تنوو دننام یسانشناور مه تنوو یارب، تفگ نخس اههشیدنا یعادت رد ینهذ یمیش زالی لیم تراوتس ناج مه اب ار رصانع نیا و هیجت نآ رصانع هب ناوتیم ار هبرجت هک دوب دقتعم یواریز، دوب یمیش هدرک حرطم ار یشیامزآ یسانشناور داجیا لامتحا، دوخ قطنم باتکرد مه لیم تراوتس ناج. درک بیگرت (ایدپ یکیوتیاس). دنام یقاب تنوو یارب هشیدنا نیا هب ندیشخب ققحت یلو، دوب

نامز رد مان [?zi:km?nt ?f????t]: یناملآ طفلت، Sigmund Freud (یناملآ هب) دیورف دنومگیز [9] و یشیرتا هتسجرب سانشبصع (۱۹۳۹ ربماتپس ۲۳ - ۱۸۵۶ هـ ۶، دیورف ومولش دنومسیگیز: دلوت دوب یسانشناور رد ینامرد شور کی ناونعهب، یواکناور شاناد راذگناینب

و یزغم تالالتخا یاههنیمز رد، سپس و تفرگ شریذپ، نیو هاگشناد زا ۱۸۸۱ لاس رد دیورف ناتسرامیب رد، یپوکسورکیم باصعا یسانشدبلاک اشورآردان یرامیب تخانش و ینامردراتفگ ۱۸۸۵ لاس رد، یژولوتاپورون هتشر رد هاگشناد داتسا ناونعهب وا. درک شهوژپ هب زاغآ، نیو یمومع ینیلاب یاهشور و یواکناور داجیا رد. دش هتخانش، روسفورپ ناونعهب ۱۹۰۲ لاس رد و هدش بوصنم ینونف دیورف، واکناور و رامیب نایم وگتفگ هار زاناور یسانششبیسآ شاناد اب ندش وربور یارب روطخ شنهذ هب ار هچنآ ره رامیب نآ رد هک دوشیم هتفگی شور هب) دارآ یعادت یریگراکهب دننام ار رگ نامرد اب عجارم هک تسنا نآ یناعم هب لاقتنا (لاقتنا فشک نینچمه و (دیامنیم نایب، دنکیم ناجیه و تاساسحا رگید ترابع هب دنک یم دروخرب شا یکدوک نارود مههم دارفا زایکی دننام دوخ (دنک یم لقتنم دوخ رگ نامرد هب هتشاد ردام و ردپ دننام یمهم یهژبا هب تبسن هک ار یاه هک یسنج تالیامت زا دیورف فیرعتزاب. درک هئارار ایوپ ای لیلحت یسانشناور شور نینچمه هب تبسن هچب یسنج تاساسحا) پیدا هدقع هک داد هزاجا وا هب دشیم مه یدازون لاکشا لماش (ایدپ یکیوتیاس). دروآرد یواکناور هیرطن یزکرم لصا ناونعهب ار (دوخ فلاحم سنج نیدلاو

شدوخ لاج حرش تیهام زا و هیرطن رتشیب» هک تسنا نیا دیورف دروم رد لمأت لباق تاکن زا (۴۴۲ ص، ینون یسانشناور خیرات) «تسنا هدش هتفرگ

یم هبرجت ار یسنج تالکشم شدوخ و تشاد یفنم شرگن یسنج روم هب تبسن اصخش ای یواکدوخ خیرات راک دراذگب رانک ار یسنج تیلعاف تفرگ یمصت هک تقو نامه رد دیورف...درک یروجنر ناور تالکشم زا و یروجنر ناور هیرطن رتشیب عقاو رد...درک زاغآ ار یصخش لیلحت مههم»: تشون دروم نیا رد وا. تفرگ تاشن درب راک هب اه نآ لیلحت یارب هک یشور و شدوخ (۴۵۱ ص، نامه) «متسه مدوخ صخش نم یارب رامیب نیرت

:درک هراشا دروم نیا هب ناوت یم وایادتبا تاقیقحت زا

یروجنر ناور رد یسنج لیم هک درک ادیپ داقتع رگید نامز ره زاشیب ۱۸۹۰ هه طساوا رد دیورف رادروخر راجنهب یسنج یگدنز زایسک رگا هک دیسر رواب نیا هب وا...دراد یا هندنک نییعت شقن (۴۴۸ ص، نامه). دوش التبم یروجنر ناور هب تسین نکمم دشاب

شرازگ درک هئارا نیو رد باصعا ناصصختم و ناکشزپناور نمچنا هب ۱۸۹۰ رد هک یا هلاقم رد دیورف اوغا هک دنراد تهابش یکدوک هرود یاوغا هب هک دنا هتشارب هدرپ یبراجت زانسانرامی هک داد دشیقلت زیآدیدرت هلاقم نی...تسا هدوب رپ دراوم بلغا رد و رت نسمنانگتسب زایکی هندنک یملع هویش هب هک یرپ و نجاتساد هب هک درک رطن راهطا نینچ گنیبافارک، نمچنا سیئر و هب یگمه و دنتسه نادانیدارفا شنادقتنم همه هک دادخساپ دیورف. دادتهابش دشاب هدش نایب (۴۴۹ ص، نامه). دنورب منهج

دنراد تیخالص دنرب یم راک هب ار و شور هک یواکاناور طقف هک درشف یم یاپ هدیقع نیارب و اب هک اریناسک هژیو هب نارگیدیاهداقتنا و دننک تواضق و اهراک یملع شزرا هرابرد هک. داد یمخساپ ناشیاهداقتنا هب تردن هب یتح و تفرگ یم هیدان دنتشادن یا هنام یواکاناور (۴۶۶-۴۶۷ ص، نامه). تشادقلعت واهنت. دوب و ماظن یواکاناو

دوبن تبثم دیورف درکیور هب یسانشناور هندب هاگن:

ناسانشناور زایرایسب....تسب یواکاناور نییآ یور هب ار اهرد اتدمع یهاگشناد یسانشناور هک تشون نیلکنارف دل نیاتسیری ۱۹۱۶ رد. دنداد رارق داققتنا دروم تدش هب ار یواکاناور یهاگشناد ار یواکاناور ایبملک هاگشناد رد ثرودو و ترباور...تسا یناملآ...هتفایان دشرنهذ لوصحم یواکاناور هجیتن تهج رد دنرادروخرب ملالسلقع زاراکشآ روط هب هک اریدارفا یتح» هک دناوخ زومرم بهذم کی (۴۷۵ ص، نامه)» دهذ یم قوس لمهم یاهیریگ

نارادفرط یتح. دنا هتفرگ رارق داققتنا دروم ناسنا تعیبط هرابرد دیورف یاهضرف و اههیرطن دنتفگ یم...یریگیدیازادرب هیرطن...تسا هدرکیوگ ضقانت بلغا یو دوخ هک دنریذپ یم دیورف هداد رارق دیکأت دروم هزادنا زاشیب ار یسنج لیم هژیو هب یتخاننش تسیز یاهورین دیورف (۴۷۸ ص، نامه).تسا

هلمچ نیازا رلدا.تسا قداص زین دندش ادج واهذعب هک دیورف نادرگاش رگیدی دروم رد الالب لاطم:تسا:

میلسلقع رب ینتبم تادهاشم رب و یگتخاس و یاههیرطن هک دندقتعم ناسانشناور زایرایسب یم یقلت شنیب زایراع و هناریگوس ار و تادهاشم رگیدی ضعب.تسا یکتم هرمزور یگدنز زاتلع هب یواکاناور یریگدای.تسا هداس هزادنا زاشیب رلدا ماظن هک تفگ یم دیورف.دندنک یدای فرح واهک نآ لیلد هب ناوت یم ار رلدا یاههشیدنا اما دشک یم لوط لاس و دشا یگدیچی دوخ یاهراک هرابرد اقید نآ تفگ یم رلدا رگیدیوس زا.تفرگ دای هتفه و درادن دنتفگ یارب (۵۰۴ ص، نامه)دیشک لوط لاس ۴۰ شا هداس یسانشناور نیودت رلدا یارب اریز دنک یم قدص دیورف (۵۰۵)

مینکیم هراشا هئآ هب هک دراد دوجو بلطم نیارب یناوارف دهوش [10]

ارآ تّشت ۱.

تسا هدمآ هرابنیارد نیون یسانشناور خیرات باتک رد:

هک تسا نیادنشاب هتشاد رطن قفاوت نآ دروم رد تسا نکمم ناسانشناور هک یزیچ اهنت تّیهام هرابرد رطن قفاوت و رت سناچتمان هتشذگ نرق لوط رد یریگیدی تقوره زانورما یسانشناور» اب» دندیم هاگدید نیاهاشم یرطن مه ناسانشناور ریاس «تسا روصتمان هشیمه زارتشیب نآ هتشر هک یلوصا هعومجم ای هچراپکی بوچراهچ چیه، (متسیب) نرق نیایپ هب ندش کی دزن

درفنم ماطن کی... یسانشناور» . «تسا هدنامن یقاب دنک تیاده ار شهوژپ و فیرعت ار یسانشناور هراپ ار دوخ اکیرمآ یسانشناور» «تسا نوگانوگ یاه تخاس اب تاعلاطم زا هعومجم هکلب تسین هورگ ره هکی تروص هب دنامیم یقاب هراپ هکت هتشر «دنب یم عزانتم یاه جانج نب رد هدش هراپ ناسنا تیهام هعلاطم هب فلتخم نوتف اب و تسا هدی بسچ دوخ یسانشناور و یرطن یریگ تهج هب خیرات). دشخبیم اقترار دوخ رکف بتکم یاه ماد و تایرشن ، تاحالطصا اب ار دوخ و دنکیم یور (۳۸-۳۹ ص ، نیون یسانشناور

دوخ قباس یاه شهوژپ هب ناسانشناور شرگن ریغ ۲:

تسا هدمآ و دروم رد ، تسا یی ارگراتخاس بتکم نارادمدرس زا و تنوو درگاش ، رنچیت

ارینه ذر صانع و ا . دهد ریغ یداینب روطه اب ار دوخ ماطن هکنیا هب درک عورش شرمع رخاوا رد رنچیت رصانع یاج هب یسانشناور هک داد داهنشپ و درک فذح دوخ یاه یانارنخس زا ۱۹۱۸ لاس لیوا زا کی هب دعب لاس تفه... دنک هعلاطم ار یاناور تایح یاهدن یارف ای رتگرزب داعبا دیاب یساسا و ینوریب یاه ساسحا بسح رب ندیشیدنا دیاب امش» : تشون یلیمکت تالیصحت یوجشناد ...تسا خوسنم یلک روطه... نونکا اما ؛ دوب تسرد شپ لاس هد راک نیا . دیراذگب رانک ار فطاوع رب ، ینوریب ساسحا دننام هتفای ماطن یاه هزاس بسح رب ندیشیدنا یاج هب دیزومایب دیاب امش «دیشیدنیب داعبا بسح

تفرگ میمصت و درب لاؤس ریز ار یراتخاس یسانشناور حالطصا ۱۹۲۰ یاه لاس لیوا رد یتح رنچیت هب رنچیت رگا و ، دنتسه هاگدید رد مهم یاهریغ اه نیا ... دمانب یوجو یسانشناور ار دوخ درکیور یراتخاس یسانشناور (تشونرس مه دیاش) هرهچ ، دنک لامعا ار اهنآ دنوتب هک درکیم رمع یفاک دج (۱۴۹ ص ، نامه) تشادزاب شنامرآ هب یبایتسد زا ار وا گرم اما... درکیم ریغ لمارک روطه

اب یکیزیف میهافم هک درک داهنشپ هک دوب یسک دراو راه هاگشناد نادکیزیف نمگدیرب رود هب دنتسه یکیزیف لولدم دقاف هک میهافم مامت و دنوش فیرعت مکحم و قیقذ تاحالطصا رد نآ زا و درک بلج دوخ هب ار ناسانشناور زا یرایسب هجوت هاگدید نیا (۳۵۴ ص ، نامه) دنوش هتخیر و نابز ندرک رتقیقد و رتینعی نآ فده هک یلک لصا ای شرگن کی : دندرب هرهب یی ارگ لمع هاگدید یکیزیف روطه ای هدهاشم لباق المع هک تسا یلیئاسم رش زا ملع نداد تاجن و یملع تاحالطصا (نامه) (دوش یم هدناوخ هلیئسم هبش هچنآ) دنتسین ندادنشن لباق

لاس ۲۷ دودح . تشاد کش ، درکیم و موهفم زا یسانشناور هک یاهدافتسا دروم رد نمگدیرب دوخ اما یناتساد نامرق : یقرواپ رد) ینیاتشا کنارف منکیم ساسحا» : تشون یی ارگ لمع داهنشپ زا دعب هک ماهدرک قلخ (دیآ یم رد یاپ زا نآ هلیسو هب دوخ هک دنک یم قلخ یلوغ یکشرپ یوجشناد کی... رتهداس ماهتشاد رطن رد نم هک یزیچ... مراد میب یی ارگ لمع هملک زا نم . تسا هدش رود نم زانام لسم «دوش هداد هولج گرزب هزادنا نیا ات اعدم رپ ردقنآ یمان هلیسو هب هک تسا نآ زا

ص ، نامه) دنوش یم ناشناربهر زا رت بصعتم ناوریپ هکنیا زا تسا رگید یدروم نیا دسریم رطن هب (۲۵۶)

یسانشناور یملع تیهام رد ناسانشناور دیرت ۳:

رد دیدج یملع یسانشناور ماگشیپ و یدرکراک یسانشناور یی اکیرما یلصا یدانم زمیج مایلیو (۱۹۷ ص ، نامه) تسا هدحتم تالای

زا لبق). درک تشپ نآ هب یگدنز رخاوا رد دوب یسانشناور گرزب نامداخ زا هک هدیچی و باذج درم نیا (دننکن یفرعم یسانشناور ناووعه اب ار وا هک درک تساوخر د نوتسینیرپ هاگشناد رد یانارنخس داریا

روضح نودب یسانشناور هک داد هزاجا هچ رگا . **تسا تاحضاو حیصوت یسانشناور** :تفگیم وا (۱۹۸ ص ، نامه).دهد همادا شه ار هب ناگنل گنل وا هنامرآ

یسانشناور رب ناوارف یریثأت دوخ هک تسا یطرش یاه باتزاب فورعم یرظن بحاص فلواپ ناویا :تشاذگ

و ینیع دجاو کی ،درک مهارف ار راتفر یساسا رضانع یسانشناور ملع یارب ،فلواپ یطرش نونف یهآگشیامزآ طیارش رد نآ شیمزآ و دوب شهاک لباق نآ هب ناسنا هدیچیپ راتفر هک یلمع دوخ همانرب یلصا زکرم ار نآ و دش لسوتم راتفر دجاو نیا هب نوستاو یب ناج .دوب ریذپناکم...داداراق

یاهنیمز یسانشناور اریز .تسا راد هیانک هدوب یسانشناور رب فلواپ ریثأت نیرتشیب هکنیا یدرکاک و یراتخاس یسانشناور اب وا .تشادن نآ هب تبسن یقفاوم رظن عومجم رد فلواپ هک تسا رادروخرب ملع کی هآگیاج زا زونه یسانشناور دوب هتفگ هک زمیج مایلیو رظن اب و دوب انشآود ره رد وا .دوب هتشاذگ رانک دوخ راک هنیمز زا ار یسانشناور فلواپ نیاربانب .دوب قفاوم تسا هدشن هدافتسا یسانشناور یاههژاو زا یکیژولویزیف یاههژاو یاج هب هک ار یناسک دوخ هآگشیامزآ هراشا یسانشناور عافد لباق ریغ یاعدا هب بلغا شیه ینارنخس رد و درکیم همیرج ،دندرکیم ار شدوخ یتح و داد رییغت ار ششرگن [تسا هتفر ایند زا ۱۹۳۶ رد وا] رمع رخاوا رد فلواپ اما .درکیم (۳۰۷-۳۰۸ ص ، نامه)دیمان یشیمزآ سانشناور کی

هیلوا فیعض یاهراک قیداصم یخرب.۴

:تشاد هراشا ناکدوک هعلاطم رد لوا یاهراک هب ناوتیم هنومن ناونعهب

هتسه ار نآ وا هک کدوک یتخانشناور هعلاطم یوسهب ار وا کرالک هآگشناد رد لاه یکیثنتز قیالغ رد هک یاهویش،اه همانشسرپ زا کدوک هرابرد دوخ تااعلاطم رد لاه...درک تیاده دادرارق دوخ یسانشناور داجیا ار یدایزیمومع قوش ناکدوک هیلوا هعلاطم نیا...درک هدافتسا عیسو روطهب دوب هتخومآ ناملآ **یاه شهوژپ رطاخهب تضره نیا اما** .دش کدوک هعلاطم تضره نیتفای تیمسر بجوم و درک ،ملسان اه همانشسرپ ،یفاکان یندومزآ یاههنومن .**دش دیدپان لاس دنچ ضرع رد فیعض** ،شالت .دندشیم لیلحت و هیجت فیعض اههداد،دندوب هدی دن میلعت اههداد ناگدنروآدرگ **دش یقلت،هدش تیاده تسردان و ناسمهان،قیقیدریغ ،فیعض رایسب یسانشناور** (۲۴۱-۲۴۰ ص ، نامه).»

هنومن ،کدوک تیبرت رد رگراتفر ماظن هنیمز رد ییارگ راتفر بتکم راذگهیاپ نوستاو یاهراک :تسا دراوم نیا زا یرگی

رشتنم کدوک و دازون زا یناور تبقارم مان هب کدوک زا تبقارم هنیمز رد یباتک نوستاو ۱۹۲۸ رد یوق عضوم اب هک داد هئارا ار یتاررقم یماظن،کدوک شرورپ ریگ ناسا ماظن یاج هب نآ رد هک درک تیبرت دروم رد ییارگراتفر شور تخس یاههصوت زا رپ باتک نیا .دوب ناوخمه وا ییارگ طیحم کدوک

دیهدن هزاجا،دیسوبن و دیریگن شوغآ رد ار ناکدوک زگره»:دوب نینچ نیدلوا هب وا هیصوت لاثم یارب دییوگیم ریخ هب بش اهنآ هب هک یمآگنه دیش راک نیا هب روبجم رگا .دندنیشن بامش یوناز یور یلیخ راک لکشم یا هفیظو دروم رد رگا .دیهدب تسد اهنآ اب اه حبص .دیسوبب ار ناشیناشیپ الماک نیع رد هک تسا ناسا ردقچ هک تفای دیهآوخرد...دیشکب ناشرس هب یتسد دنداد مآجنا یبوخ «دیشاب نابره ماتدنزرف اب،ندوبینیع

رب نوستاو یاهه تشون ریاس زا شیب و داد ری غت ار کدوک تیبرت یی اکیرم آ مسر و هار باتک نی ا دروآیم رطاخ هب ۱۹۸۷ رد ییای نرفیلاک ناگرزاب کی زمیج ،نوستاو رسپ .تشاذگ ریثأت مدرم مومع .تفرگن شوغ آ رد ای دیسوبن ار وا زگره و دوبن ناکدوک هب دوح فطاوع ندادن اشن هب رداق شرپ هک

ات دوب ممصم یدم غریغ یوحن هب منکی م رکف و دوب...ساسح ای و: «درک فیصوت نینچ ار شرپ و ...» .دنک بیصن یب ی فطاوع هیاپ عون ره زا ار مردارب و نم

نارسپ ردام نم» ناونع اب تشون یاه لاقم نی دلاو هلجم یارب [نوستاو رسمه] نوستاو رنری یلازور هک تشون و .درک ناعذا کدوک شرورپ دروم رد شرسمه اب قفاوت مدع رب و «متسه ارگراتفر کی دعاوق مامت تساوخی میهاگهگ و دنک راهم ار دوح فطاوع شناکدوک هب تبسن هک دوب لکشم شیارب دشاب هداتفا قافتا زگره یرما نینچ دروآیم ن دای هب زمیج شرپ هچ رگا دنکشب ار یی ارگراتفر ...

راب نیلوا یارب هک دروآیم رطاخ هب زمیج شرپ .درک ری غت یلازور گرم اب ۱۹۳۵ رد نوستاو یگدنز هقلح شنارسپ یاهه ناش رود ار شناتسد نوستاو هطحل دنچ یارب و تسا هدی هی رگ لاح رد ار شرپ ...درک

یارب یراختفا حول هک داد یأر اکیرم آ یسانشناور نمچنا دوب هلاس ۷۹ نوستاو هک یم اگنه ۱۹۵۷ رد دورو زا نوستاو هطحل نی رخ آ رد اما دناسر...کرویوی ن لته هب ار نوستاو یصخش...دوش رداص نوستاو نوستاو...دبای روضح نشج رد و ایاج هب شگرزب رسپ هک درک رارضا و درک عانتما سلجم هب کشا و دنکشب راتفر لرتنک یاوشیپ هک دوش هریچ و رب فطاوع هطحل نآ رد هک دیسرت (۳۲۴-۳۲۵ ص ،نامه) .دزی

ار اهنآ همه هک مه دیم لوق .دیهدب ملاس لفظ نیج ود کی نم هب :دوب هدش یعدم رگیدی ایج رد نوستاو هجوت نودب ار و و منک باختنا یفداصت روطه ب دیهاوخب هک ار مادک ره مه دیم تنامض و منک گرزب تیبرت یصصخت هتشر ره یارب شیدادجا داژن و لغش و اهی اناو،تالیام،یگداما ،دادعتسا هب ...دزد ای ادگ یتح و رجات ،دنمرنه ،نادقوقح ،کشزپ منک

اعدا نآ نایب رد هک تفریذپ ار و ،دیامزایب ار دوح یاعدا ات دادن ملاس هچب نیجود کی و هب سکچیه (۳۴۲ ص ،نامه) .تسا هتفر تی عقاو زا رتارف

:تشاد دنم تردق ینی فلایم شتایح نامز رد و یاهه اگدی

نانآ زا یرایسب .دندوبن دونشخ،درکیم حرطم نوستاو هک یطارفا تی نیع نآ زا ناسانشناور همه اما ماطن هک دنتشاد داقعتا ،دندرکیم ینابی تشپ یی ارگ تی نیع زا هک یناسک زا یضعب هلجم زا .تسا هدرک فذح ار کاردا و ساسح یاهدنیارف دننام ،یسانشناور مهم رصانع زا یضعب نوستاو

مچنپ رد اهنآ...دوب یسیلگنا سانشناور لاگودکم مایلیو ،نوستاو تردقرب نافلاخم زا یکی هب ناشتافال تخا دروم رد ات دندرک تاقالام یس ید نتگنشاو رد یسانشناور پولک رد ۱۹۲۴ هیروف ترسنک کی زا ندرب تذلل یگنوگچ تساوخ زا و دیشک شلاچ هب ار نوستاو و...دندادرپب هرطانم .دهد حیضوت ارگراتفر کی رظن زا ار نلویو

زا ییاهوم اب ار هبرگ هدور هک منی بیمر یدرم هنجص یور و میآیم نلاس نی هب نم: «تفگ لاگودکم هتسشن هجوت قرغ و تکاس رفن نارازه و [ترسنک رد یقی سوم نتخاون هب هراشا] دشارخیم بسا مد نییبت هنوگچ ارگراتفر کی ار بیجع یاهدادیور نی .دندادرپیم دیدش ندز فک هب هرابکی و دنا اب ار یقی سوم نیرضاح هک دنراد قفاوت نییبت نی شریذپ رد یسانشناور و یداع روعش...؟دندرکیم .دنتخیر نوریب ندز فک و هلهله اب دنمرنه نیسحت هلیسو هب ار دوح ینادردق و دندی نش دایز تذلل

ام رهوج» نیا مامت وا .دنادیمن ینادر دق و نیسحت زا ،درد و تذلل زا یزیچ چی ه ارگراتفر اما .دنک وجوتسج ار یرگید یاهنیهیبت دیاب و دهم تبسن کاخ یتشم هب ار «عیبطلادعب دهوخ لوغشم ررض نودب هدی آ نرق دنچ یارب ار وا وجوتسج نیا .دهد همادا نآ وجوتسج هب دیراذگب (نامه، ص ۳۴۶-۳۴۸) .درک

ن:یقباس یاهراک رد هنیشیپ دوج و مدع ۵.

هک تشادن یا هنیشیپ ای هنومن چی ه ،ایند (یهاگنامرد)ینیلاب سانشناور نیلوا ناووعهه رمتیو رد...درک نیودت ار شدوخ صاخ نامرد و صیخشت یاهشور اذل و ،دزاس راوتسا اهنآ رب ار شیهه مادقا وا هک یتخاننش یاه صقن و یراتفر یاه یگتفشآ زا یرایسب هدمع تلل هک تشاد رواب رمتیو ادتبا لم او هک درب یپ شا یهاگنامرد هیجرت شرتسگ اب اهدعب اما دن تسه یکی تنژ لم او ،دنیبیم (نامه، ص ۲۵۹-۱۶۰) دنرت مه می طی ح

درکیور هک تشادن رایتخا رد یاهقباس چی ه زین تاکسا،ینیلاب سانشناور رد رمتیو لثم شدوخ ار یزیچ ره دوب روبجم نیاربانب ؛دزاس راوتسا نآ رب ار [نانکراک نیرتهه باختنا یارب]دوخ (نامه، ص ۲۶۶) .دنک نیودت

یصخش تالکشم و براتج ساسارب هیرطن حرط.۶

،دیورف یاههگدید دش نایب هک هنوگنامه .تسا هتفای یرتشیب هولج یراکناور رد هلئسم نیا ،تسا هدوب وا دوخ یگدنز لاح حرش .

رد یعامتجا یسانشناور هورگ ماگشیپ نیتسخن ناووعهه و دوب دیورف درگاش ینامز هک زین رلدا :تسا هتسد نیا زا زین (نامه، ص ۵۰۰) دوشیم یقلت یواکناور

صخش ردام یوس زا ندش درط و ،رتگرزب ردارب تداصح ،یرامیب اب وا یکدوک :تسا هدمآ وا دروم رد رطن زا مه و یعامتجا رطن زا مه... .درکیم یقلت مادن کچوک و تشز یصخش ار دوخ وا .تسا هدش یارب بیترت نیدب و دنک هبلغ شیهه تراقح و اه یگدنمابقع رب ات درک شالت تخس یلیصحت فیصوت .دش یاهنومن دنک ناربعج ار شفعض طاقن دیاب صخش هکنیا رب ریاد شا هدی آ هیرطن هیلوا براتج میقتسم باتزاب دادیم لیکشت ار وا ماطن یلصا شخب اهدعب هک تراقح یاه ساسحا (نامه)تسوا دوخ

لباقم رد وا .دوبن قفاوم دیورف اب ،تسا شزیزگنا یلصا هیپ یسجن تالیامت هک دروم نیا رد رلدا یگدنز رد هک نانچ .تسا راتفر هندنکنییعت یورین تراقح ئلک ساسحا کی هک تشاد هدیقع رلدا...دادیم طبر ندب بویعم یاهتمسق هب ار تراقح ساسحا نیا ادتبا رد رلدا .دوب قداص شدوخ یلایخ ای یقیقح یعامتجا ای ،ینهه،ندب صقن عون ره هب ار نآ و داد شرتسگ ار موهفم نیا اهدعب (نامه، ص ۵۰۲) .داد میمعت

تسین انثتسم هدعاق نیا زا زین دیورف وریپ رگید یانروه :

هتسوپیپ ار وا شوه و هفایق شرده...درکیم درط ار وا شردام،تشادن یفیرعت آلصا یانروه یکدوک -ردپ تبجم نادقف نیا .دروآیم دوج و هب تموصخ و یشرزا یب ،تراقح ساسحا وا رد و درکیم ریقحت براتج ذوفن زا یرگید هنومن نیا و داد شرورپ وا رد دیمن «یساسا بارطضا»اهدعب هک ار یزیچ یردام (نامه، ص ۵۰۶) .دهدیم ناشن ار تیصخش هرابرد شهگدید رب زادرب هیرطن یصخش

رد کدوک یگدنمرد و ییادج ساسحا تروصهه هک تسا یساسا بارطضا یانروه هیرطن یدایب موهفم یکدوک نارود تاساسحا هصخشیم ،فیرعت نیا .دوشیم فیرعت تسا رگ تموصخ هوقلاب هک ییایند

(۵۰۸ ص، نامه). تسوا دوخ

درک هدهاشم ناوتیم باتک نی ۵۰۷ هحفص رد ار وا بیج ع یاهه اگدیدی زا یخرب.

درک هراشا نوسکی را هب ناوتیم هتکن نی قی داصم رگیدی زا

رد هک دوخ تیوه نارب زب زا هک یا هدیقع، دراد ترهش تیوه نارب موهفم ندرک حرطم رطاخ هب نوسکی را (۵۱۹ ص، نامه). تسوا هتفرگ همشچرس هدرک هبرجت یگدنز هیلوا یاه لاس

تربلایه و وژناش، لوب، ازونی پسای طن یرگیدی هفسال ف و نادنمشناد، زتین بیال زا سپ [11] **نایم یملع شبنج کی**، یدالیم ۱۹۴۰ هه رد هخألاب هکنیا ات دنداد همادا ار هنیمز نی رد قیقحت **ناسانشناور و نانادیضایر ار نآ یزکرم هتسه هک تفرگ لکش اکیرما رد یاهتشر** و یزاس لدم قی رط زا زغم درکراک هعلاطم، **شبنج نیاهیلوا و یلصا فده**، دندادیم لیکش تفتای قیقحت فده نی، یدالیم ۱۹۵۶ لاس ردآتیا هن. **دوب یسانشناور یعقاو ملع کی سیسأت** هب و سیسأت یبرجت یاهه داد ربین تبم دیدج یسانشناور ملع کی ناو نعهب «یتخان شمولع» و هلو قم هعلاطم هب یتخان شمولع ناصصتخم، دعب هب خیرات نآ زا. دیدرگ یفرعم یملع هعماج درکراک رد هناه اگآ تخانش شقن نی نچمه، هدرزریغ و هدرز یاه متسیس رد نآ دیلوت هوح، تخانش مولع ی تآ ناراذگ نیاب، یدالیم ۱۹۵۰ هه رد هک دنامن هتفگان. دنتخادرپ هدرز یاه متسیس دیاب ادتبا، یتخان شهنوگ ره دیلوت یارب هک دندوب هدرپ یپ یداینب تی عقاو نیاب هب یتخان ش تشاد نآ رب ار اه یتخان ش، هداس هدی نیاب. دیدرگ رارقرب طاب ترا نآ نوماریپ طیحم و متسیس نیب هک هناه اگآ تخانش دیلوت رد تا طاب ترا یساسا شقن هب و دنوش دراو تا طاب ترا یایند هب ات دوب نامز نیاب رد. دندوب یپ، دراد هدهع هب ار یعیبط یاه متسیس راتفر تیاده و لرتنک هفیظو روصتأالبق هک تسوا نآ زا رتعیسو رایسب یتخان شمولع تا علاطم هزوح دندش هجوتم اهنآ هک دشیم.

و یدام طاب ترا رد زیچ همه اب زیچ همه تقلخ ماظن رد هک دندقتعم یتخان شمولع نارادفرط، هزورما متسیس رد، دنوش هتشاذگ شایمان هب تایضایر طسوت دناوتیم هک تا طاب ترا نیاب. تسوا یونعم مادنا رد طیحم یکیزیف تارییغت ادتبا هک بیترت نیب. دندنکیم لمع یصاخ هنوگ هب هدرز یاه قی رط زا اه مایپ نیاب سپس، دوشیم رهاظ ندب رد یبصع یاه مایپ تروص هب، هدرک رثا یسح یاه یزاس للاف و زغم ینورون یاهه کبش هب دورو زا سپ و دوشیم تیاده زغم فرط هب یبصع یاهلاناک و دوشیم یدورو یاه مایپ ندش رادانعم و شزادرپ ثعاب هک یزیچ؛ دراذگیم ریثأت ندب درکراک رب اهنآ تئمه نایم نیاب رد هچ نآ. دیدرگیم رهاظ مزی ناگرا رد هناه اگآ تخانش و تاساسحا تروص هب، تیا هن رد ریطن یتا عالاطا یاهنیشام رد هک یعونصم تخانش فالخرب، یعیبط تخانش هک تسوا نیاب دراد. دندنکیم لمع دنمفده تروص هب نیاربانب و تسوا رادانعم مزی ناگرا یارب، دوشیم دیلوت رتویپماک ابآمائاد، ینورد و یفطاع نابز کی طسوت هک تسوا نیاب رد هدرز یاه متسیس یلصا یگژیو، عقاورد رتویپماک رد هک یعونصم تخانش هک تسوا یلاح رد نیاب... دنتسه طاب ترا رد دوخ نوماریپ طیحم تدحو و شخب تایح دناوتیم نیاربانب و تسوا نیشام یارب ساسحا و انعم دقاف، دوشیم دیلوت دشاب شخب.

ینعی؛ دراد راکورس تا طاب ترا یایند اب هچ نآ ره نیاربانب و تسوا تا طاب ترا ملع تایضایر... نونکا. دندنکیم لمع تایضایر یانبم رب یگمه، نابز و رکفت، هناه اگآ تخانش، تاساسحا، تا عالاطا نابز هب تعیبط باتک هک تشاد راهطا مهدهف نرق لیوا رد هلیلاک ارچ هک دیمهف ناوتیم رتهب رثا رب، یدالیم ۱۹۴۰ هه لیوا رد ارچ هک هدیما ناشن قوف بلاطم نی نچمه... هدهش هتشون یضایر **نایم شبنج** مان هب یملع میطع بالقنا کی، یزغم مولع رگیدی و یسانشناور اب تایضایر دروخرب. تخاس نوگرگد ار یسانشناور ملع صوصخ هب و مولع هیلک هک دمآ دوجو هب اکیرما رد «یاهتشر

هې ياکړم آ نادیضایر یهورگ ، ادتبا هک تسا رارق نیا زا یاهتشر نیب دروخرپ نیا ناتساد اهنآ سآر رد شلوک کم نراو هک تسیژولویزیف و سانشناور یهورگ اب رنیو تربرون یگدرکرس یارب دنتفرگ میمصت و دندرک تاقالام رگیدکی اب دراوړه هاگشناد یکشزپ هکشناد رد،دوب اب یتاعالطا یاهنیشام تخاس رد نآ یبصع یاهمسیناکم زا هدافتسا و زغم درکراک دروم رد قیقحت هدافتسا زغم یضایر یزاس لدم شور زا دندیسر قفاوت هې اهنآ. دنیامن تکراشم و یراکمه رگیدکی هک،یعونصم شوه دیلوت و راکدوخ یتاعالطا یاهنیشام تخاس رد هرطتنمیریغ تفرشیپ اما ،دننک نآ صوصخهې رگیدمولع ناصصختم زا یرایسب تفرگیم تروص اکړم آ یت یآ ما هاگشناد رد اتمع ،یهاتوک تدم رد هکیروطهې .درک شبنج نیا بذج ،دنتشاد راک ورس زغم درکراک اب هک اریاه نایم هدرتسگ و میطع یملع شبنج کی هې سانشناور و نادیضایر هورگ ود نیب هیلوا تاقالام هې هجوت اب ،یدالیم۱۹۴۸ لاس رد اما ،دوب ناشن و مان نودب شبنج نیا ادتبا .دش لیدبت یاهتشر .دش هدیامن کیتنربیس ،زغم یضایر یزاس لدم و تاطابترا هلوقم هې ناگدننکتکرش زکرم تنمشناد نیا .تفرگ تروص یاکړم فورعم نادیضایر رنیو تربرون طسوت یراذگمان نیا هدنزریغ و هدنز یاه متسیس رد تاعالطا شزادړپ و لاقنت،تاطابترا ملع ناوڼهې اری کیتنربیس درکراک یفطاع هېنچ زا هک تاسلج رد رضاح ناسانشتسیز و اه تسیژولویزیف اما ،درک یفرع فیرعت نیا اب دندوب هاگآ یبوخهې ینهذ یاهداعتسا دیلوت رد نآ مهم شقن و هدنز یاه متسیس کیتنربیس ملع ،اهنآ رطن رد .دندیرو تفلاخم هدنز یاه متسیس درکراک صوصخ رد رنیو صقان اهنآ درکراک یفطاع هېنچ زا و دزادړپیم اه متسیس درکراک یتابساحم-یطابترا هېنچ هې اهنت رد دش ثعاب ناسانشتسیز و ناندیضایر نیب رطن فالتخا نیا... .دروآیم نایم هې یتبحص ناندیضایر زا هک لوا هخاش .ددرگ میسقت مهم هخاش ود هې یاهتشر نیب شبنج ،یدالیم ۱۹۵۶ لاس رد اتهې و داد همادا یعونصم شوه دیلوت هې دشیم لیکشت دنمشوه یاهنیشام هدنزاس ناسدنهې و زا لکشتیم هک مود هورگ یاضعا هکی تروصرد دیدرگ رجنم هتشر نیا سیسات هې یدالیم ۱۹۵۶ لاس رب ینبم شبنج هیلوا فاده دندوب ناسانشتسیز و ناسانش نابز ،ناسانش بصع ،ناسانشاور شبنج شوماخ لعشم،لاس نامه رد یتخان شمولع سیسات اب و دندرک لابند ار زغم درکراک هعالطم **یاهتشر نایم تاعالاطم :یتخان شمولع هې یخیرات یدمآرد**).دندومن نشور هرابود ار یاهتشر نایم (۱۴-۱۰ ص ،راتفگشیپ ،کیتنربیس ،سانشناور ،تایضایر

هې هراشا هنوگره دیاب سانشناور»:تشون ۱۹۱۳ رد ییارگراتفه هینایب رد نوستاو یب ناج ،رایشه یاهدنیارف ،نهذ ،دندرک یوریپ نوستاو مایپ زا هک یناسانشاور «.دراذگب رانک اری رایشه یاهباتک یاوتحم رد هه دنج ات .دندرک فذح سانشناور زا اری هنیارگ نهذ یاه حالطصا مه و دشیم هدی نهذ هې هراشا هنوگ چه اهنآ رد اما دشیم هداد حیضوت زغم درکراک سانشناور «تسا هداد تسد زا اری دوخ نهذ ای رایشه» هشیمه یارب سانشناور هک دشیم هتفگ

-دوب ندش هتخاس لاح رد جیردت هې شپ اه تدم زا دنچره ،دمآیم رطن هې نینچ ای-ناهگان دندوب تسردان یسایس رطن زا اه تدم هک ییاههملک .دبایزاب اری رایشه ات دش هدامآ سانشناور (خیرات).دندروخیم مشچ هې صصخت یاههلمج رد و دندیسریم شوگ هې هسنارفنک و سللجم رد (۵۴۱-۵۴۰ ص ،نیون سانشناور

لاس ۲۵ تاراطتنا هې هجوت اب دش هدیسرپ ناسانشاور زا ۱۹۸۷ رد یبای هنیمز هعالطم کی رد ناشی رب نیون سانشناور یاههېنچ نیرتزیگنا تفگش،سانشناور هتشر رد نانآ هتشدگ ره زا شیب سانشناور رد یتخان شمولع عیرس تفرشیپ هک دنتفگ خساپ رد نانآ ؟تسا مادک (۵۴۲ ص ،نامه)تسا هدوب زیگناتفگش ناشیارب یرگیدزیچ

و ییارگ ناسنا سانشناور رد رایشه رب دیکأت و یشیامزآ سانشناور رد یتخان شبنج اب عورش ماگنه هک اری دوخ یلصا هاگیاج رگیدراب رایشه هک مینکیم هدهاشم ،یدیورف دعب یواکناور یقلت تیقفوم کی دیاب اری یتخان شمولع...تسا هدرؤا تسد هې تشاد هتشر نیا و اپورا یتخان شمولع رکفت و هتفای شرتسگ سانشناور یاههنیمز رتشیب رب نا ذوفن...درک

هډی شوک و تسا هتفر رتارف زین یسانشناور دوخ زا یتح .تسا هداد رارق ریثأت تحت ار هیسور بسک یگنوگچ دروم رد هچراپکی معلاطم کی اب ار هدمع یملع یاههتشر زا یرایسب یاهراک ات تسا دشخب ماحسنا نهذ طسوت شناد .

یتخانن یسانشناور زا یقیفلت تسا هتفرگ بقل یتخانن ملع هک هزات زادنمشنچ نیا .تسا یسانن بضع مولع و یغونصم شوه ،یرتویپماک مولع،هفسلف ،یسانشمدرم ،یسانشنابز تدحو ناوتم هنوگچ ار هئاگادج معلاطم یاههتشر همه نیا هک شسرپ نیا حرط اب رلیم جرج هچرگ تبحص یتخانن مولع ناوونع اب ینعی عمج تروصهه اهنآ زا هک درک داهنشیپ هک نانچ -دی شخب یاههسسؤم و اه هاگشیامزآ .درک راکنا ناوتمن ار هئاگدنچ یملع یاههتشر درکیور نیا دشور -دوش یاههورگ ای اهشخب زا یضعب و تسا هدش سیسأت اکیرم رسارس یاههئاگشناد رد یتخانن ملع تسانعم نادب نیا .دناهدهش یراذگمان یتخانن ملع یشزومآ یاههورگ ناوونعهه یسانشناور یشیامزآ اهنت هن تسا نکمم ینهذ یاهدنیارف و اههیدپ معلاطم هب یتخانن درکیور ،نآ مان زا رن فرص هک ۵۵۶- ص (نامه).دریگب دوخ ذوفن ریز هدنیآ نرق ات زین ار یملع یاههتشر ریاس هکلب یسانشناور (۵۵۷)

تسا هدمآ نینچ زین داتسا تارابع رد هرابنیا رد :

مولع ار شمس،هدش هتشون مه باتک ،تسا بوخ دینکب صحفت ،تسا یدیج ملع کی نآلا دنیوگیم ،دنداد مه تسد هب تسد مه ملع ات ۶-۵ هک تسا یمولع زا یکی ینعی .دنراذگیم یتخانن شایکی یسانشناور ،تسا شایکی زغم یسانن باصعا ،تسا شایکی یساننابز .یتخانن مولع یسانن بضع ناشهمه یهپ ،یبرجت راک ثیح زا هک دنوشیم یتخانن مولع ،مه اب اه نیا.تسا .تسا .

مینیبب میه اوخیم امّالّصا .یندب مولع میوگب دیاب تسا ناشدوصقم هک نآ ،یتخانن یاج هب بوخ یلیخ ناشدرکیور لصا .تسا هلاس ۷۰ هک نآلا ات ردام مکش زا ،دروآیم هچب رس رب هچ ندب هک ییاهزیچ زا یضعب یارب تسا تافرخزم زا رپ نآلا یلو .تسا نیا رد یباسح یاهدیم کی ،تسا اهلیخ .تسا یلاع یلیخ یلو.دندنکیم یزادرپهیرطن دنراد ،تسا هدشن مهارف شایدابم زونه دننزیم اچ هعقد کی دنوشیم انشآ یتخانن مولع نیا اب ات ،دنینبیم ار یمالک یاهثحب یضعب تالایخّالّصا .تسین نینچ نیآادبا .دندنک ضوع ار ام یاهباتک همه یارب رگید اه نیا یاو یا هک دوشب ضوع اه نیا هک تسا .

م.تسین نک لو ار ارجام نم هک دیوگیم یسک کی .دننزیم فرح بخ ویدار .مدر مه ار شلاثم اهراپ نم .درکیور نیا .منک شیدایپ ار دننزیم فرح دراد شنورد هک ییاقآ نآ ات ،ویدار نیا دوپ و رات رد موریم ،هن .دندنکیم شبارخ ،تفر نیا لابند رگا اباب دیوگیم ؟دیتهسه نارگن اچ .تسا یبوخ درکیور نئمطم دعب .دنک یم سررب ار شتارذ مامت ،دوریم ویداردوپ و رات رد ،تسا بوخ درکیور نیآاقافتا .دوبن ویدار نیا رد ،هدنیوگ نآ هک دوشیم .

ردّاعقاو .تسین یخوش ،تسا بیاجع و .دندنکیم یسررب ار بضع ،ار حور ،ار عاخن ،ار رشب غامد طقف !ادخ هدرک راک هچ ، تسین یخوش .دروآیم رد تیاهن یب زا رس دنیبیمّادعب ،یسانش بضع نیا زا ار زیچ همه یتخانن مولع رد دنراد راطتنا نآلا .هرذ کی ؟دندیم اچک هچب زونه .دندیم شدوخ دیوگیم اچ .میرادن ندب نوریب اب یراک ام:«دنیوگیم .دندنکیم حیرصت،دنشکب نوریب ندب دنچ مامت هکنیا دعب ،تسا بوخ یلیخ «دوشیم تسرد شزیچ همه دیسانن ب از اه نیا همه ؟حور نئمطم اضف نآ رد ،دیدیمهه ار شیهراک شکت کت ،ددرک زاب ار اهلولس نیا رتشیب ای درایلیم .مولع تفرشیپ یارب تسا راکشآ و حضاو زیچ کی نیا .دیآیم مه رگید یاج زا یروما کی دیوشیم .

و دندنکب راک یگب لطلشیور هچ ره هک تسا یمولع زا یتخانن مولع ،یسانشههناشن مولع .تسا یمهم مولع اه نیا .دنبیم عفن دنشاب غلطم ،درک تفرشیپ مولع نیا هچ ره ار شتامدقم .

مرض دهب اه نآ هب لد ،دندب یحو ار اه نیا رگا اما .دشاب هتشاد ربخ هک یسک یارب تسرا عفان .دربیم عفنیلیخ ،دشابن اه نیا ریسایلوو دشاب علطم اما.دندکیم

عورش ؛تسرایبوخ عورش .صنیژولویبوو نآرق یسانشانعم :دنتشون باتک ات ود ،این یمئاق یاقآ مامت ار اه نآ میه اوخب رگا هک تسه یلحارم کی زونه اما ،تسرایبوخ هداچ لصا هک انعم نیا هب بوخ زاین ملع دوخ مه ؛تسین روط نیا .میریوخی ممدص ،مینکب هداپی ریسفت رد و مینکب باسح هدش و ثحب هب رتشیب دیاب .دسریمن رس ،رفن کی شالت اب راک مه ،دراد رتشیب تفرشیپ هب یهبرجت و تسرا رظن نیب عمج هکنیا رد تسرایبوخ یلیخ شلصا یلو دتفیب اه نیا و هرظانم (عورشتم زاکترا هلاقم).یجراخ ،یسمل

۱۹۳۵ لاس زا هک یمیدق تالجم یخرب هب ،یسانشناور ملع رد یا هتشرانیب تاعلاطم هنیمر رد همانلصف) Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied دننام تسرا راک هب لوغشم دومن هراشا (یدربراک و یاهتشر نیام تاقیقحت :یسانشناور

ملع نیا یاهتشر نیام تاعلاطم هنیمر رد یلملانیب و یلم ییاهسنارفنک هنالاس نینچمه مولع یاهتشر نیام تاعلاطم یلملانیب سنارفنک هب ناوتیم هلمج نآ زا هک تسرا رارقرب نیایاپ رد نآ متفه شیامه هک تسرا رارقرب یتیرت مولع و تیریدم ،یسانشناور ،یتشادهب ددرگیم رارقرب ۱۴۰۲ لاس هامریت

مولع یاهتشر نیب دنویپ داجیا رد یسانش ناور شقن هلاقم هب ناوتیم نینچمه هنیمر نیا رد .دومن هعجارم یا هتشر نیام یاه هسسؤم هعسوت یارب یسانسا

یاهدیپ رد اه هتشر شلاچ و وگتفگ و ینیشن مه ،یکیدزن ،یتشآ ،یا هتشرانیب درکیور [12] رتهب تخانش روظنم هب فلتخم یاه هتشر اب طبترم اما ،دحاو یا هلئسم رد ای هجودنچ اما ،درفنمتسرایلوهجمدنچ هلئسم ای هدیپ نآ

یصصخت یاه هتشر رتشیب ای ود تکرارشم و یبیکرت دوجو مزال طرش ،یا هتشر نیام تالماعت رد تامادقا نیا اما .دنزادرپب هتشر ود زیخلصاح یاهزرم رد کترشم یاه هدیپ هعلاطم هب ات تسرا هک تسرایوحن هب رگیدکی رد یصصخت یاه هتفای نیا بیکرت ،یفاک طرش ،تسین یفاک هک تسرایاهنوگ هب «آرا براصت» یعون .دشاب ریذپانییاسانش و نکمممان رگیدکی زا اه نآ یزاسادج دیدج تخانش یعون و یکیتکلاید یزتنس هکلب ،یمود هن و یلوا هن ،دیآیم تسد هب هچنآ (یا هتشر نیام مولع ییادیپ هفسلف و یتسیچ ،هچخیرات هلاقم)تسرا

یا هتشرانیب درکیور زا توافتم ،یسانشناور رب فلتخم مولع تارثأت هقباس ،تینان نیا اب یریذپریثأت و یسانشتسیز و کیزیف هلمج زا مولع ریاس اب یسانشناور ملع نیب هطبار .تسرا فلتخم بتاکم اساسا هکلب .تسرا هتشاد دوجو ادتبا زا مولع لیبق نیا زا نآ میقتسم دنهتسارخرب دوخ نامزجار مولع لد زا یسانشناور

هشیدنا :دوب دوخ رصع رب مکاح ییارگ نیشام حور اب قباطم یسانشناور یادتبا هنومن ناوئعهب دوب ییارگ نیشام حور،دروآرب رس نآ زا دیدج یسانشناور هک یاهفسلف ینعی ،مهدفه نرق یساسا رواب نیا رب نییآ نیا .دشیم روصت گرزب نیشام کی تروصهبتسه ناهج نآ ساسارب هک هب ار اه نآ ناوتیم و دنوشیم نییعت یسانشام هوش هب یعیبط یاهدنیارف همه هک دوب راوتسا (۴۴ ص ،نینون یسانشناور خیرات).داد حیضوت یکیزیف نیناوق هلیسو

نامز نآ هفسلف رب هک تشاد طلست هزادنا نامه هب مهذون نرق یژولویزیف رب ییارگ نیشام حور همه: دنتفریذپ ار مکح کی دنتشاد لاس ۳۰ ات ۲۰ نیب یگمه هک... نیلرب یکیزیف نمحنا... یژولویزیف دنناوتب هار نیا زا دندوب راودیما نآ. درک هیجوت یدام لوصا بسح رب ناوتیم ار اههیدیپ (۸۲ ص، نامه). دنده طابترا کیزیف اب ار

رب هفسلف تاریثأت هلمج زا زین متسیب نرق ییادتبایاه لاس رب مکاح ییارگتابثا هفسلف. تسایسانشناور.

تسایسانشناور رب مولع نیرترثوم زا همادا رد هچ و ادتبا رد هچ کیزیف:

رد تشاد ریثأت ردق نآ یسانشناور دیدج ملع یراذگناینب رد هک یرگن رصنع ای یرگن هرذ رکف یاه لک ای اه نادیم بسح رب رکفت هب عورش اه نادکیزیف. تفرگ رارق ددجم هطحال م دروم کیزیف زا یباتزاب، تلالتشگ ناسانشناور طسوت هدش هئارا یاههشیدن... دندوب هدرک یکیانگرا یعیبط مولع اب ات دندیشوکیم ناسانشناور، رگید راب کی. دوب زور نآ کیزیف رد هزات یاههشیدن رد ینادیم کیزیف دربراک یعون، تلالتشگ یسانشناور... دندنک تباقر رت هذات فالج و رتیمی دق (۴۰۱-۴۰۰ ص، نامه) (رلهک) «تسایسانشناور یلصا یاهشخب

کنالپ سکام رظن ریز کیزیف رد رلهک تیبرت... دوب تلالتشگ تضهن یوگنخس رلهک گناگفلو (اهوگل ای اهلکش) اه تلالتشگ و دنک دحتم کیزیف اب ار دوخ دیاب یسانشناور هک درک بیغرت ار وا (۴۰۵ ص، نامه). دندویپ یم عوقو هب کیزیف لثم یسانشناور رد

(۴۲۱ ص، نامه) دندنکیم لمع ورن یاه نادیم هیبش یریبع ت هب یزغم یاهدنیارف هک تفگیم رلهک

نارگید و، گربنزیه رنرور، رهوب زلین، نیتشینی تربلآ یاهراک هجیتن رد متسیب نرق زاغآ رد یوگل دروم رد ینوتوین-یا هلیلاگ هیرظن در هب درکیور نیا. دش ادیپ کیزیف رد یاهزات هاگدید مه رب نودب ار تعیبط شد رگ ناوت یمن هک دنتفریذپ ناندکیزیف... دیدرگ رجنم ناهج ینیشام یسانشناور هچرگا... دش یقلت ینتفاین تسد یرما ینیعیآلماک تیعیق او نامرآ. درک دههاشم نآ نذر و دادخساپ نامز حور هب ماجنارس ام... درک تمواقم دیدج کیزیف یوگل ربارب رد نرق مین دودج یملع (۵۴۴-۵۴۵ ص، نامه). درک لیدعت یفاک ردق هب ار دوخ لکش یختاناش یاهدنیارف ددجم شریذپ اب

دروخیم مشچ هب اه ی تلالتشگ یخرب شور رد زین تایضایر زا هدافتسا:

تخادرب یضایر لدم کی یوجوتسج هب یختاناشناور یاهدنیارف زا دوخ یرظن موهفم هئارا یارب نیول فادهامامت نداناشن و یگدنز یاضف میسرت یارب ار یسانشن ناکم مان هب، هسدنه زا یعون وا... (۴۲۵ ص، نامه). درک باختنا فادهانآ هب ندیسر یاههار و درف نکمم

دینک هعلاطم زین ار دیدج یسانشناور راذگهیپ تنوو رب یمیش ریثأت:

هک هنوگ امه تسرد، دنک هیجت نآ هدنده لیکشت یازجا رصانع هب ار نهذ تشاد دصق تنوو یرتیمی راک. دندرکیم هیجت ار یدام ناهج ینعی، ناش هعلاطم دروم یاهعوضوم یعیبط نادنمشناد. درکیم دییأت ار تنوو فده ییایمیش رصانع یبوانت لودج نیودت رد یشور نادیمیش فیلدنم (نامه) دنک نیودت ار نهذ یبوانت لودج درکیم شالت تنوو دراد لامتحا هک دناهدک داهنشپ ناخروم (۱۱۱ ص)

دوب یسانشناور دشرد رثؤم مولع رگید زا یسانشتسیز:

رشتنم ۱۸۵۹ لاس رد هک یعی ببط باختنا هلیسو هب عاون اشنم هرابرد ناو نع اب نیوراد زلرچ باتک رب یقی مع ریثأت دش هئارا رثا نی رد هک لماکت هیرطن .تسایند رد اهباتک نی رت مهم زا یکی، دش (۱۶۵ ص، نامه).تشاذگ اکیرما رصاعم یسانشن اور

ملع کی ناو نع هب یسانشن اور اب [زمیج مایلی و یسانشن اور لوصا باتک] باتک نی یتهج رد ار یسانشن اور زمیج یاههتشون اما، دوبن دیدج درکیور نی .دنکی م دروخ رب یتهج یسانشن اور» هک تشاد مالعا لوصا باتک زاغآ رد زمیج...داد قوس تنوو یاه یدنب لومرف زا توافقتم یسانشن اور» (نامه، ۲۰۳-۲۰۴ ص، نامه) «تسا ینهذ تایح ملع اهنآ طیارش مه و نآ یاهه دی دپ طاحل زا مه

و درک رشتنم نهذ سانشتسیز: دیورف ناو نع اب یباتک، ملع خیرات هتسجرب ناصصختم زا یکی (۴۳۹ ص، نامه).تسا هدوب نیوراد زلرچ یاهراک ریثأت تحت یدایز دح ات دیورف هک درک لال دتسا نآ رد

.تشاذگ ار دوخ ریثأت یسانشن اور رب زین مه دزون نرق رخاوا رد یسانسا مولع یریگلکش

ریثأت تشاد ذوفن مه دزون نرق مولع رد هک ییارگتابثا و ییارگ نی شام زادن امشچ زا دیورف تهام هب نتسیریگن یارب ار یریگی د یاههار نیون یملع یاههتشو مه دزون نرق رخاوا رد اما .تفری دپ رد شهوژپ لاثم یارب .تفریم رتارف یکیزی و یتهج یسانشن اور بوج راهچ زا هک دادیم هئارا ناسنا و اهورین لوصح ناسنا عون هک ار هدیقع نی یعامتجا یسانشن اور، یسانشه عماج، یسانشناسنا افرض هن و یعامتجا تادوجوم ناو نع هب دیاب اهناسنا هک داد ناشن و درک دییأت تسا یعامتجا یاهدهان (نامه، ۴۹۹ ص، نامه) دنریگ رارق هعلاطم دروم یتهج یسانشن اور تادوجوم ناو نع هب

یاههژاو زا هدرتسگ هدافتسا رد ناوتیم ار مولع ریاس و یسانشن اور نیب لماعت زا یریگی دنومن: تسناد لو بقم مولع

،دوخ طوقس لاح رد دیلوت هزوح هب ندیشخب یملع رابتعا و رادتقا یارب شالت رد نایامزآ شوه دوب نی ناشفده .دنکی م سابتقا یسدنهم و یکشزپ هداتفا یملع یاهماطن زا ار یصاخ ناگژاو و یملع، عورشم رتیمی دق مولع هزادنا هب تسرد زین یسانشن اور هک دننک دعاقتم ار مدرم هک (نامه، ۲۵۳ ص، نامه) .تسا یسانسا

نی زا یشزومآ یاههناخراک ناو نع هب سرادم و سکیا هعشا یاههگتسد ای و چنسامد هب نومزآ هیبشت .تسا لیبق

یعی ببط ملع، کیزی اب ار دوخ دوب قاتشم، دش عورش یملع یسانشن اور هک یم اگنه میراد دای هب مولع یاهشور ات دیشوکی م هراومه دیدج یسانشن اور .دنک گنهامه مارتحا اراد و هداتفا اج، هق باساب (نامه، ۳۳۲ ص، نامه).دهد قف و دوخ یاهزانی اب ار یعی ببط

جیار تایرطن قی ببط تروص هب مه نآ و هیوسکی یطابترا، قوف دراوم یمامت رد هک دوشیم هطحالم یاهتشو نایم تا علاطم اب یسانسا توافق هلیسم نی .میتسه دهاش یسانشن اور رد ار نارود ره رد یاج هب و هدش اج هب اج ملع یاهزرم همادا رد .دراد دوشیم لصاح مولع هیوسدنچ و هیوسود لماعت زا هک فل تخم بناوج زا هک یمولع یمامت و هدش روح عوضوم لصا، ملع کی رد عوضوم کی نتفرگ رارق روح دنوشیم لوغشم هنیمز نی رد ییازفا مه هب دنهاتخادرپ نآ هب